Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

2012 йил 15 сентябрь ШАНБА

№ 74 (12.502)

1928 йил 11 декабрда асос солинган | Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси | www.th.uz

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ «ЎЗБЕКИСТОНДА ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ СИЁСАТНИ АМАЛГА ОШИРИШДА КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИНГ РОЛИ ВА АҲАМИЯТИ» МАВЗУСИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

Муҳтарам конференция қатнашчилари, хонимлар ва жаноблар!

Сиз, қадрли меҳмонларимизни, нуфузли халқаро институтлар – Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Жаҳон банки, Халқаро молия корпорацияси, Осиё тараққиёт банки, Ислом тараққиёт банкининг вакилларини, етакчи олим ва мутахассислар, бизнесменлар, дунёнинг 45 та мамлакатидан ташриф буюрган барча конференция иштирокчиларини қутлаш, сизларга ўзимнинг чуқур ҳурмат-эҳтиромимни ҳамда анжуман ишида иштирок этаётганингиз учун самимий миннатдорлигимни билдириш менга катта мамнуният бағишлайди.

Бугунги анжуман учун "Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий сиёсатни амалга оширишда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли ва аҳамияти" деган мавзунинг танланиши бежиз эмас. Бу, биринчи навбатда, Ўзбекистон мустақиллигининг дастлабки кунларидан бошлаб иқтисодиётнинг ушбу тармоғини жадал ривожлантиришга устувор аҳамият берилгани бизга эски мустабид, режали-тақсимот тизимидан қолган инқирознинг ўта ўткир муаммоларини ҳал этишда энг муҳим омил, таъбир жоиз бўлса, локомотив бўлиб хизмат қилгани билан боғлиқ.

Мазкур соҳани тез суръатлар билан тараққий топтириш ва умуман, мамлакатни ислоҳ этиш ва модернизация қилиш бўйича биз танлаган модель 2008 йилда бошланган, бугунги кунда, афсуски, чуқурлашув тенденциясига эга бўлиб бораётган глобал молиявий-иқтисодий инқирознинг салбий ва ҳалокатли оқибатларининг олдини олиш ҳамда бартараф этишда Ўзбекистон учун ҳал қилувчи роль ўйнади.

Жаҳон миқёсида янги рецессия ва банкротлик тўлқини, стагнация ва ишлаб чиқаришнинг пасайиш хавфи тобора ортиб бораётгани, қарздорлик мажбуриятлари ва бюджет тақчиллиги ўсаётгани, ишсизлик муаммоси, аҳоли ҳаёт даражаси ва турмуш шароитининг кескин ёмонлашуви, шунинг натижасида одамларнинг умумий норозилиги ва ижтимоий кескинлик кучайиб бораётгани хавотирга солмай қўймайди.

Банк секторини янги пул массаси, шунингдек, молия бозорини турли деривативалар, яъни, иккиламчи маҳсулотлар ҳисобидан назоратсиз равишда тўлдириш давом этаётгани нафақат инқироздан чиқиш муддатининг чўзилишига, балки миллий валюталарнинг янада қадрсизланиши ва шу билан боғлиқ оқибатларга олиб келиши мумкин. Бунинг устига, катта миқдордаги валюта маблағлари реал иқтисодиётга етиб бормасдан, жаҳон иқтисодиётида асосан спекулятив ҳолатлар ва стагнация жараёнини кучайтирмоқда.

Қисқача айтганда, юзага келаётган аҳвол жаҳон иқтисодиётидаги муаммоларни тезда ҳал этиш имконини бермаяпти.

Шу нарса тобора аён бўлмоқдаки, инқироздан чиқиш жараёни ҳали яна узоқ давом этиши кутилмоқда ва унинг қачон тугаши ҳақида олдиндан бир нарса дейиш кўп жиҳатдан қийин бўлиб қолмоқда.

Биз мазкур конференция доирасида инқирознинг салбий оқибатларини юмшатиш ва бартараф этишнинг муҳим омили бўлган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш борасида тўплаган тажрибамиз асосида сизлар билан фикр алмашишни истар эдик.

Ўз-ўзидан равшанки, ялпи ички маҳсулотнинг 80 фоизи ва меҳнатга лаёқатли аҳолининг камида 70 фоизи иқтисодиётнинг ушбу сектори улушига тўғри келадиган, юксак ривожланган ва ривожланаётган давлатларда юз йиллар давомида тўпланган бой тажриба бизни жуда қизиқтиради. Бу биз учун ниҳоятда муҳимдир.

Мен мана шу залда кўплаб хорижий меҳмонларимизни кўриб турганимдан ғоят мамнунман. Сизларнинг ушбу конференцияда иштирок этаётганингиз, ялпи мажлислар, секция йиғилишларидаги чиқиш ва маърузаларингиз, ўзбекистонлик ҳамкасбларингиз билан қилган яқин мулоқотларингиз, юртимизнинг турли шаҳарларига ташриф буюриб, баъзи объектларни бориб кўрганингиз, ўзаро баҳс ва фикр алмашувлар – буларнинг барчаси мазкур форумни ҳар томонлама бойитиб, унда фикрлар ранг-баранглигини таъминлашга, бу анжуманнинг сизлар кутган натижаларни беришига ишончим комил.

Бунинг учун сизларга самимий миннатдорлик билдираман.

Қадрли дўстлар!

Ўйлайманки, бугун ўзимизга бир саволни бериш ҳар томонлама мантиқий бўлади. Яъни, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантиришни устувор йўналиш сифатида белгилаш нима билан, қандай омил ва сабаблар билан боғлиқ эди?

Бунинг сабабларини қисқача баён этадиган бўлсак, улар қуйидагилардан иборат.

Биринчидан, жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, иқтисодиётнинг муҳим таркибини ташкил қилувчи тармоқ бўлган кичик бизнес ички бозорни зарур товар ва хизматлар билан тўлдиришнинг асосий манбаи бўлиб хизмат қилади.

Кичик бизнес нафақат иқтисодиётдаги маълум бир бўшлиқларни тўлдиради, балки уни диверсификация қилиш ва барқарор суръатлар билан ривожлантиришни таъминлашда ўта муҳим роль ўйнайди.

Тадбиркорлик бизнеси аҳоли бандлиги ва даромадининг ўсишини таъминлашда, айниқса, бизнинг шароитда қандай муҳим аҳамият касб этишини баҳолашнинг ўзи қийин. Қуйидаги рақамларни эътиборга оладиган бўлсак, шундай хулоса чиқариш мумкин.

Агар 2005-2011 йилларда мамлакатимиз иқтисодиётида 5 миллиондан ортиқ янги иш ўрни ташкил этилган бўлса, уларнинг 60 фоиздан ортиғи кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ҳиссасига тўғри келади. Бунинг натижасида ҳозирги вақтда мамлакатимизда иш билан банд бўлган жами аҳолининг 75 фоиздан кўпроғи ушбу соҳада меҳнат қилмоқда.

Ўйлайманки, ана шу рақамларнинг ўзиёқ кўп нарсани англатади ва ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг ишончли йўлдан бораётганидан далолат беради.

Иккинчидан, тузилишига кўра ихчам, қарорлар қабул қилишда тезкор ва ҳаракатчан, янги тартиб-қоидаларни қисқа муддатда ўзлаштирадиган кичик бизнес жаҳон ва минтақалар бозорларидаги талаб ва конъюнктура ўзгаришларига анча тез мослашади.

Учинчидан, кичик бизнесни ташкил қилиш ва юритиш катта харажат ҳамда капитал қўйилмаларни талаб этмайди. Бу эса ишлаб чиқаришни тез ва осон модернизация қилиш, техник ҳамда технологик қайта жиҳозлаш, янги турдаги маҳсулотларни ўзлаштириш, уларнинг номенклатурасини мунтазам янгилаб бориш ва рақобатдошлигини таъминлаш имконини беради.

Тўртинчидан, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг таҳдид ва салбий оқибатларига йирик корхоналарга нисбатан ушбу соҳанинг бардош бера олиш қобилияти анча юқоридир.

Фақат кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантириш ҳамда ушбу соҳанинг мамлакатимиз иқтисодиётида устувор мавқега эга бўлиши натижасида биз 2008-2009 йилларда глобал инқирознинг салбий оқибатларини ортиқча қийинчилик ва талафотларсиз енгиб ўтиш, ишлаб чиқаришни жаҳон бозори конъюнктураси ўзгаришларини ҳисобга олган ҳолда қисқа муддатларда қайта ташкил этишга муваффақ бўлдик.

Саноатда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тармоғининг ўсиш суръатлари 2008-2009 йилларда ўртача 23-24 фоизни, хизматлар ва сервис соҳасининг ўсиш суръатлари эса 15-16 фоиздан кам бўлмаган кўрсаткични ташкил этди.

Бешинчидан, кичик тадбиркорлик нафақат даромад манбаи, балки одамларнинг ижодий ва интеллектуал қобилиятини рўёбга чиқариш воситаси ҳамдир. Мазкур соҳа ҳар бир кишига ўз истеъдоди ва имкониятларини намоён этиш учун замин туғдирмоқда, шу тариқа ташаббускор, омилкор, мустақил фаолият юрита оладиган, ўз олдига қўйган мақсадларига эришишга қодир инсонлар тоифасини шакллантиришга хизмат қилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

БАРҚАРОР ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Пойтахтимиздаги Симпозиумлар саройида 14 сентябрь куни Президентимиз Ислом Каримовнинг ташаббуси билан ташкил этилган "Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий сиёсатни амалга оширишда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли ва аҳамияти" мавзуида халқаро конференция бўлиб ўтди

Анжуманда кўплаб нуфузли халқаро ташкилотлар ва молия институтлари, жумладан, БМТ, Жаҳон банки, Халқаро молия корпорацияси, Осиё тараққиёт банки, Ислом тараққиёт банки вакиллари, АҚШ, Хитой, Жанубий Корея, Япония, Буюк Британия, Франция, Германия, Канада каби дунёнинг қирқ бешдан ортиқ мамлакатидан етакчи экспертлар ҳамда бизнесменлар, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижлик дипломатлар иштирок этди.

Конференция Ўзбекистонда барқарор иқтисодиётни шакллантириш ва ижтимоий ислоҳотларни амалга оширишнинг муҳим бўғини сифатида кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликни юксалтириш борасидаги илғор тажрибани ўрганиш, халқаро ҳамжамиятни мамлакатимизда ушбу соҳада эришилаётган ютуқлар билан кенг таништиришга бағишланди.

Халқаро форумнинг очилишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Ўзбекистон истиқлолнинг дастлабки кунларидан барча жабҳаларда ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётига эга демократик ҳуқуқий давлатни барпо этишга қаратилган кенг кўламли комплекс ислоҳотларни амалга ошириш ва ривожлантириш бўйича ўз йўлини танлади. Президентимиз Ислом Каримов томонидан белгилаб берилган беш тамойил ва изчил ислоҳотлар стратегиясига асосланган мамлакатимизни ислоҳ этиш ҳамда модернизация қилиш бўйича "ўзбек модели" бераётган юксак самаралар бугун бутун дунёда эътироф этилган. Давлатимиз раҳбари юритаётган ижтимоий-иқтисодий сиёсатнинг пухта ўйлангани, ислоҳотларни амалга оширишга тадрижий ёндашувлар ушбу ижобий жараёнларни ортга қайтариб бўлмаслигининг кафолатига айланди. Глобал молиявий-иқтисодий инқироз даврида ўзининг барқарорлигини намоён этаётган миллий иқтисодиётимизнинг изчил ривожланаётгани ҳам шундан далолатдир. Масалан, сўнгги йилларда Ўзбекистонда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари ўртача камида 8,2 фоизни ташкил қилмоқда. Халқаро валюта жамғармасининг сўнгги баҳолаш миссиясининг баёнотида Ўзбекистон жадал ривожланиб, глобал молиявий инқирозни енгиб ўтгани қайд этилган, шунингдек, ўрта муддатли истиқболда мамлакатимизда юқори иқтисодий ўсиш суръатлари сақланиб қолишига катта ишонч билдирилган.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотларнинг бош мақсади – кучли, рақобатбардош миллий иқтисодиётни яратиш ва шунинг ҳисобидан аҳоли фаровонлигини мунтазам ошириб боришдир. Шу сабабли давлатимиз раҳбари замонавий бозор механизмлари, уларнинг самарадорлигини таъминлаш ва шу асосда мамлакатимизда барқарор бозор иқтисодиётини шакллантиришнинг муҳим шартига айланган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Президентимиз Ислом Каримов таъкидлаганидек, истиқлол йилларида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар, имтиёз ва преференциялар яратиш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш устувор йўналишга айланди.

Миллий иқтисодиётимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик улушининг ортиб бораётгани ички бозорни рақобатбардош ва сифатли товарлар билан тўлдириш, замон талабларини инобатга олган ҳолда хизматлар кўрсатиш соҳасини кенгайтириш, экспорт таркибида жаҳон бозорларида харидоргир, юқори қўшимча қийматга эга маҳсулотларни кўпайтириш, аввало ёшлар учун янги иш ўринларини яратиш ва шу асосда аҳоли даромади ҳамда фаровонлигини оширишнинг муҳим омилларидан бири бўлди.

Конференцияда Осиё тараққиёт банки вице-президенти Шиао Джао мустақил Ўзбекистон 21 йил давомида ҳақли равишда фахрланса арзийдиган улкан тараққиёт ва ютуқларга эришганини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистонда қарор топган қулай ишбилармонлик муҳитининг ҳуқуқий асосларини мунтазам такомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Мамлакатимизда ҳаётга татбиқ этилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг мантиқи ва изчиллиги, барча соҳа ва тармоқларни жадал ривожлантириш, жаҳон бозорларида тез ўзгариб турган шароит иқтисодиётни бошқариш тизимини янада эркинлаштиришни тақозо этмоқда.

Президентимиз Ислом Каримов Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида тадбиркорлик фаолияти учун янада кенг имконият ва эркинликлар яратиш мақсадида қатор муҳим қонунчилик ташаббусларини илгари сурди. Жумладан, янги таҳрирдаги "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги қонун, "Рақобат тўғрисида", "Тадбиркорлик субъектлари фаолиятини текширишлар қисқартирилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонунлар қабул қилинди.

(Давоми 2-бетда).

ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ ШИАО ДЖАО НУТҚИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийлари,

Ҳурматли вазирлар,

Конференция қатнашчилари,

Хонимлар ва жаноблар!

Ўзбекистонга яна бир бор келиш шарафига муяссар бўлганимдан хурсандман ва Ўзбекистон томонига олий даражадаги ушбу халқаро конференцияда иштирок этиш имконини бергани учун миннатдорлик изҳор этаман.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг муҳим ўрни ҳақида тўхталишдан аввал Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 21 йиллиги муносабати билан самимий табрикларимни билдирмоқчиман.

Ўзбекистон мустақилликни қўлга киритганига энди 21 йил тўлган бўлса-да, улкан ютуқлар ва тараққиётга эришди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларининг Ўзбекистон мустақиллигининг йигирма бир йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги табрик сўзида таъкидланганидек, "Ўзбекистон иқтисодиёти қарийб 3,7 баробар, аҳолининг реал даромадлари жон бошига 7 баробар, одамларнинг умр кўриш даражаси ўртача 7 йилга узайган".

Ўзбекистон иқтисодиётда юқори ўсиш суръатларига эришиб ва таркибий ислоҳотларни давом эттириб, жаҳон иқтисодий инқирозининг салбий оқибатларини муваффақиятли енгиб ўтди. Шулар қаторида Ўзбекистоннинг ижтимоий ривожланиш ва мамлакат фаровонлигини муттасил яхшилаш борасида эришган улкан ютуқларини ҳам қайд этиб ўтиш жоиз.

Ўтган ҳафтада тасдиқланган 2012-2016 йилларда Ўзбекистон билан ҳамкорлик стратегиясида шундай дейилган: "Ўзбекистон Марказий Осиёда иқтисодиёти жадал ривожланиб бораётган, аҳоли жон бошига даромад сўнгги 7 йилда уч баробар ошган ва 2020 йилда ўртача даражадан юқори даромадли мамлакат бўлишга интилаётган давлатлардандир".

Президент Ислом Каримов Жаноби Олийларини ва конференция қатнашчиларини сўнгги 21 йилда қўлга киритилган ва ҳақли равишда фахрланса арзийдиган муваффақиятлар билан самимий табриклайман.

Ҳурматли конференция иштирокчилари!

Энди қуйидаги уч масалага қисқача тўхталиб ўтмоқчиман:

Биринчидан, Ўзбекистонда иқтисодий ўсиш ва иш ўринларини барқарор ташкил этишни таъминлаш борасида кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликнинг ролини ошириш;

Иккинчидан, Ўзбекистоннинг кичик бизнесни ривожлантиришга кўмаклашадиган муҳим ислоҳот ва дастурлари;

Учинчидан, кичик бизнесни ривожлантиришда Осиё тараққиёт банкининг иштироки.

Иқтисодий ўсиш ва иш ўринларини барқарор ташкил этишни жадаллаштиришда кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликнинг ўрни

Ўзбекистон жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози шароитида юқори иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолди. Шуни эътироф этиш керакки, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ушбу ўсишни таъминлаш ва Ўзбекистон иқтисодиётини диверсификация қилишда муҳим роль ўйнади.

Кейинги 10 йил давомида Ўзбекистонда кичик бизнес ва тадбиркорликнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 2000 йилдаги 30 фоиздан 2011 йил охирида 50 фоизга етказилди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик қишлоқ хўжалиги, қурилиш, савдо хизматлари соҳасини ривожлантиришда муҳим ўрин тутмоқда ва ишлаб чиқариш ҳамда енгил саноат тармоғида ҳам уларнинг аҳамияти ортиб бормоқда.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик Ўзбекистонда иш ўринларини ташкил қилишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Чунончи, иш билан таъминланган 4 одамнинг 3 нафари кичик бизнес соҳасида меҳнат қилаётир. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ҳар йили кичик бизнес ва хусусий корхоналар томонидан тахминан 500 минг янги иш ўрни, уларнинг 50 фоиздан ортиғи қишлоқ жойларда яратилмоқда.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш Ўзбекистонни гендер жиҳатдан ҳар томонлама тенг ва барқарор юксалтиришда муҳим роль ўйнамоқда. Бу Ўзбекистонни даромади ўртача даражадан юқори давлатга айлантириш имконини беради.

Ўзбекистонда билимли ва ёш меҳнат ресурсларининг мавжудлиги, бой табиий ресурслари, шунингдек, Марказий Осиё чорраҳасида стратегик жиҳатдан қулай жойлашгани мамлакатда кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш учун катта имкониятлар очади.

Бу имкониятлардан мумкин қадар кенг фойдаланиш, иқтисодий ўсиш барқарорлигини мустаҳкамлаш учун Ўзбекистонда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада тараққий эттиришга қаратилган ислоҳотлар ҳамда дастурларнинг амалга оширилаётгани ҳам алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Ўзбекистоннинг кичик бизнесни ривожлантиришга кўмаклашадиган муҳим ислоҳот ва дастурлари

Ўзбекистон раҳбарияти бу борада қатор муҳим ислоҳотларни амалга оширди. Кичик корхоналарни ташкил қилиш ва уларнинг фаолият кўрсатиши учун қулай ҳуқуқий асос яратилгани, бизнесни "ягона ойна" принципи бўйича рўйхатга олиш тартиби йўлга қўйилгани, янги таҳрирдаги Солиқ кодекси қабул қилиниб, бизнесга солиқ солиш ставкалари сезиларли даражада камайтирилгани шулар жумласидандир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 2011 йилни "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили" деб эълон қилди ва кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликнинг иқтисодиётдаги аҳамиятини давлат сиёсати даражасига кўтарди. 2011 йил мобайнида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш, инвестицияларни жалб қилиш ҳамда янги иш ўринлари ташкил этишга қаратилган чора-тадбирлар дастури қабул қилинди.

Ўзбекистонда қатор дастурлар доирасида маблағлардан фойдаланишни яхшилаш ҳамда ривожланишга кўмаклашадиган муҳим масалаларни ҳал этиш, кичик бизнес ва хусусий тадбикорликка кредит ажратишни янада кўпайтириш мақсадида молия институтларини манзилли кредит линиялари билан таъминлаш давом эттирилмоқда.

Бироқ, молиявий имкониятларнинг чеклангани кичик корхоналар ва тадбиркорларнинг фаолиятида муаммолар туғдириши табиий. Шу боис кичик бизнес қўшимча кредитлар тақдим қилинишини тақозо этади. Менимча, бу борада давлат томонидан ёрдам кўрсатишни давом эттириш зарур.

Шу муносабат билан яқинда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ишбилармонларга катта эркинлик бериш ва илғор халқаро тажрибага мувофиқ қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантиришга қаратилган иккита муҳим фармонининг ўз вақтида қабул қилинганини таъкидламоқчиман.

Шунингдек, кичик бизнесни ривожлантириш нуқтаи назаридан таълим тизимида ҳаётга татбиқ этилаётган ислоҳотларнинг муҳимлигини қайд этиш зарур. Ўзбекистонда амалга оширилган Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва унинг асосида касб-ҳунар таълими тизимининг ташкил этилгани бошқа мамлакатлар учун намуна бўлиб хизмат қилиши мумкин. Осиё тараққиёт банки Ўзбекистоннинг Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш ишига ўз ҳиссасини қўшгани билан фахрланади.

Ушбу муҳим саъй-ҳаракатлар бундан буён ҳам Ўзбекистонда кичик бизнесни ривожлантириш ва хусусий инвестицияларни жалб этишга хизмат қилади, деб ишонаман.

Бундан ташқари, Ўзбекистонда қишлоқ жойларда ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш ҳамда ривожлантиришга қаратилган қатор дастурлар амалга оширилмоқда. Қишлоқ ҳудудларини ривожлантириш дастури бунга ёрқин мисол бўла олади. Мазкур дастур доирасида Ўзбекистон қишлоқларида уй-жой қурилиши, жумладан, жойлардаги қурилиш соҳасини тизимли ривожлантириш, уй-жой қурилишини маблағ билан таъминлашга бутун мамлакатда алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шунингдек, дастурда қишлоқларда тураржой массивларини ривожлантириш, тегишли инфратузилмани ташкил этиш ва хизматларни тақдим этиш, ҳар бир массивда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни юксалтириш имкониятларини яратиш кўзда тутилган. Ташкил қилинаётган ҳар бир қишлоқ массивида чакана савдо ва хизматлар кўрсатиш жойлари яратилмоқда, шунингдек, қурилаётган ҳар бир янги уйда новвойхона, ателье ёки кичик таъмирлаш устахоналари каби оилавий бизнес турларини ривожлантириш имкониятлари мавжуд. Бундай дастурлар қишлоқ аҳолисининг ушбу янги имкониятларни рўёбга чиқариши учун кредит маблағларидан фойдаланишини кенгайтиришга хизмат қилмоқда.

Дастур ҳар йили тахминан 1000 кичик қишлоқ қурилиш компаниялари, 40 минг нафар малакали қурувчи ва кичик бизнес субъектлари, жумладан, хотин-қизлар учун янги иш ўрни яратишга қаратилган. Ҳар йили қишлоқ жойларда 2000 оилавий корхона ва 10 минг янги иш ўрни ташкил қилиш режалаштирилмоқда.

Мазкур ислоҳотлар ва дастурлар кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантиришга кўмаклашмоқда. Улар бизнесни юритиш билан боғлиқ харажатларни камайтириш ва жалб қилинаётган инвестициялардан самарали фойдаланиш, мамлакатнинг рақобатбардошлигини ошириш ҳамда янги иш ўринларини ташкил этиш имконини бермоқда.

Кичик бизнесни ривожлантиришда Осиё тараққиёт банкининг иштироки

Осиё тараққиёт банки 1998 йилдан буён Ўзбекистондаги кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига, жумладан, молия ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш учун молия секторини ривожлантиришга ёрдам бериб келмоқда. Осиё тараққиёт банки кўрсатаётган ёрдам Ўзбекистоннинг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, бандлик ва даромадни оширишни таъминлаш орқали ҳар томонлама мувозанатли ривожланиш бўйича саъй-ҳаракатларини рағбатлантиришга хизмат қилмоқда.

Шу билан бирга, Осиё тараққиёт банки томонидан банк иши, пенсиялар, молия назорати ва тартибга солиш, капитал бозорини ривожлантириш соҳаларига техник ёрдам кўрсатилди.

Осиё тараққиёт банки кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга умумий қиймати 170 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит линияларини тақдим этди ва молия муассасалари кичик бизнес билан боғлиқ операцияларни бажаришда уларнинг салоҳиятини ошириш учун тегишли техник ёрдам кўрсатди.

Айни пайтда Осиё тараққиёт банки "Кичик ва микромолиялашни ривожлантириш" бўйича иккинчи лойиҳа ва Ўзбекистондаги кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг молия ресурсларидан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш мақсадида ушбу лойиҳа билан боғлиқ техник кўмаклашиш лойиҳасини амалга оширмоқда. Осиё тараққиёт банкининг кредит маблағлари ҳисобидан молияланадиган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари секторида бизнесни юритиш имкониятларини кенгайтириш орқали 30 минг янги иш ўринларини ташкил қилиш кутилмоқда. Ҳаётга татбиқ этилаётган дастур тадбиркор аёлларга ёрдам кўрсатишни ҳам ўз ичига олган.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ «ЎЗБЕКИСТОНДА ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ СИЁСАТНИ АМАЛГА ОШИРИШДА КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИНГ РОЛИ ВА АҲАМИЯТИ» МАВЗУСИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

Бир сўз билан айтганда, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ўрта синфни шакллантириш учун мунтазам кенгайиб бораётган база бўлиб хизмат қилмоқда. Ўрта синф эса, маълумки, ҳар қандай демократик жамиятнинг асоси бўлиб ҳисобланади.

Бугунги кунда айнан шу соҳани ривожлантириш ҳисобидан жамиятдаги ижтимоий-сиёсий ва социал-иқтисодий барқарорликдан манфаатдор бўлган, мамлакатимизни тараққиёт ва демократик ислоҳотлар йўлидан ривожлантиришда фаол куч бўлиб майдонга чиқаётган ижтимоий қатлам шаклланмоқда.

Ишончим комилки, ана шу ва бошқа омилларни чуқур англаш Ўзбекистонда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантиришга қаратилган улкан эътиборнинг сабабларини тушуниш имконини беради.

Шуни айтишнинг ўзи кифояки, 20 йил аввал Ўзбекистонда хусусий тадбиркорлик деярли йўқ эди, бугун эса мавжуд барча хўжалик субъектларининг 90 фоиздан ортиғини кичик бизнес корхоналари ташкил этади. Ҳозирги кунда ялпи ички маҳсулотнинг 54 фоизи, ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотларининг 22 фоизи ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг 98 фоизи айнан шу соҳа ҳиссасига тўғри келмоқда.

Ўйлайманки, конференция қатнашчилари бизнинг ўтган йиллар мобайнида бу соҳада эришган ютуқларимизни муносиб баҳолайдилар.

Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, мамлакатимиз тарихида азал-азалдан хусусий тадбиркорлик муҳим ўрин тутиб келгани кўп жиҳатдан кичик бизнеснинг жадаллик билан ривожланишига хизмат қилмоқда.

Биз аждодларимиздан мерос бўлган тадбиркорлик анъаналари, ота-боболаримизнинг асрлар давомида ўз ери, ўз мулки ва касбкорини эъзозлаб, қадрлаб, ҳар томонлама асраб-авайлаб келгани билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Ҳурматли анжуман иштирокчилари!

Яна бир ғоят муҳим масала, яъни, Ўзбекистонда тадбиркорлик ва кичик бизнес соҳаси айнан қандай принциплар асосида, қандай заминда ривожланаётгани ҳақида қисқача тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Бу ҳақда гапирганда, аввалambор, соҳа ривожи учун мустаҳкам қонунчилик ва ҳуқуқий база шакллантирилгани ва мунтазам такомиллаштириб борилаётгани, бизнес учун имтиёз ва преференциялар бериш, ишлаб чиқаришни техник ва технологик қайта жиҳозлаш ҳамда модернизация қилиш масалаларида давлат томонидан тизимли равишда ёрдам кўрсатилаётганини таъкидлаш лозим.

Ўтган асрнинг 90-йиллари бошларидаёқ конституциявий норма ва тамойиллар асосида қабул қилинган "Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида", "Мулкчилик тўғрисида"ги қонунлар қисқа муддатда саноат, савдо, умумий овқатланиш ва хизматлар соҳаларидаги ўн минглаб, юз минглаб давлат мулки бўлган объектларни хусусий мулкка айлантириш учун сотиш, мулкни ижарага бериш принципларини биринчи навбатда қишлоқ хўжалигида жорий этиш имконини яратди.

Мамлакатимизда 2000 йилда қабул қилинган "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги қонун хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда асосий роль ўйнади. Ушбу қонунда фуқароларнинг тадбиркорлик фаолиятида эркин иштирок этиши учун барча асосий кафолат ва шартлар мустаҳкамлаб қўйилган, тадбиркорлик ва бизнес субъектларининг ҳуқуқлари ҳамда қонуний манфаатлари муҳофаза этилган.

Солиққа тортиш масаласи доимий равишда эътиборимиз марказида бўлиб келмоқда. Фақат 2005 йилдан 2012 йилгача бўлган даврда микрофирма ва кичик корхоналар учун айланма маблағдан олинадиган ягона солиқ тўлови ставкаси 2,5 баробар камайтирилиб, 13 фоиздан 5 фоизга туширилди, халқ амалий санъати ва оилавий бизнес объектлари эса умуман солиққа тортилмайди ёки энг кам ставка бўйича солиққа тортилади.

Алоҳида эътиборга молик жиҳати шундаки, биз жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози даврида кўпгина давлатлар каби инқирозга қарши дастурлар доирасида солиқ ставкаларини нафақат оширмадик, балки аксинча, кичик корхоналар учун ягона солиқ тўлови ставкасини камайтирдик, харидоргир бўлган истеъмол товарлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхоналарни 5-7 йилга солиқ тўловидан озод қилдик, ишлаб чиқаришни техник ва технологик янгилайдиган, модернизация қиладиган корхоналарни эса божхона тўловларидан бутунлай озод қилдик.

Фақат 2011 йилнинг ўзида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига берилган солиқ имтиёзларининг умумий миқдори 500 миллион доллардан ошди. Корхоналар ушбу маблағнинг 35 фоизини ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва модернизация қилишга, 25 фоизини ишчиларни рағбатлантиришга йўналтирди.

Давлатнинг ишлаб чиқариш, ижтимоий ва коммуникация-транспорт инфратузилмасини ривожлантиришга қўшаётган ҳал қилувчи ҳиссасини эътиборга оладиган бўлсак, унинг кичик корхоналар ҳамда тадбиркорлик фаолиятини шакллантириш ва ривожлантириш борасидаги ролини баҳолашнинг ўзи қийин.

Бу борада мамлакатимизда ташкил этилган "Навоий" эркин индустриал-иқтисодий зонаси ва "Ангрен" эркин индустриал зонасида юксак технологиялар асосида самарали фаолият кўрсатаётган бизнес субъектлари тажрибасини мисол тариқасида келтириш мумкин.

"Навоий" саноат зонасида муҳандислик тармоқлари, логистика, таъминот тизимлари қурилишига давлат томонидан 100 миллион долларга тенг миқдордаги маблағ сарфланди. Бу ўнлаб замонавий ишлаб чиқариш корхоналарини ташкил этишга хорижий сармоядорларни фаол жалб қилиш имконини берди.

Бу йил ташкил қилинган "Ангрен" саноат зонаси учун умумий қиймати 60 миллион доллардан зиёд бўлган ишлаб чиқариш инфратузилмаси ва коммуникация тармоқларини шакллантириш бўйича махсус дастур ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда.

Буларнинг барчаси нима учун, қандай мақсадларни кўзлаб амалга оширилмоқда?

Биз кичик бизнес соҳаси бундай кенг кўламли ишларни тўлиқ ўз зиммасига олиши мушкул эканини яхши тушунамиз. Чунки кичик бизнес бундай катта харажатларни кўтара олмайди. Шунинг учун давлат томонидан тадбиркор ва ишбилармонлар эҳтиёжини тўлиқ қондирадиган, уларни рағбатлантирадиган шарт-шароитларни яратиш мақсадида зарур инфратузилма ва коммуникациялар барпо этилмоқда. Бу табиий ҳол ва унинг моҳияти барчага аён бўлиши керак.

Биз бугунги кунда ташкил этаётган, алоҳида имтиёзларга эга бўлган бундай эркин иқтисодий зоналарга киритилаётган хорижий сармоялар миқдори 30 миллион доллардан ортиқ бўлса, ўша объектлар инфратузилмаси юз фоиз давлат томонидан молиялаштирилади.

Айни ана шу омиллар иқтисодиёт ва тадбиркорликнинг жадал суръатлар билан ўсишини таъминлаётган, давлатимиз томонидан кўрилаётган рағбатлантирувчи чора-тадбирлар ҳисобланади.

Хусусий тадбиркорликни шакллантириш ва кенгайтиришни рағбатлантиришда оптималлаштириш ва имтиёзли кредитлаш масалалари ҳал қилувчи омил бўлмоқда.

Фақат 2011 йил якунларига кўра, ушбу тармоқни ривожлантириш ва рағбатлантиришга мамлакатимиз банклари томонидан 2,5 миллиард долларга тенг қийматдаги кредитлар ажратилди, бу берилган умумий кредитлар ҳажмининг 26 фоизини ташкил этади.

Осиё тараққиёт банки, Жаҳон банки, Халқаро молия корпорацияси, Ислом тараққиёт банки каби халқаро молия институтлари, БМТ тузилмалари, Араб Мувофиқлаштириш гуруҳи мамлакатлари, Жанубий Корея, Хитой, Германия ҳукуматлари, бошқа давлатлар ва ташкилотлар томонидан бу борада кўрсатилаётган катта ёрдамни юксак қадрлаймиз. Мазкур давлатлар ва ташкилотлар томонидан ўтган йиллар давомида иқтисодиётимизнинг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тармоғини молиялаштириш учун 1,5 миллиард доллардан ортиқ кредит ресурслари ажратилди.

Бу ҳақда гапирар эканман, Ўзбекистондаги барча тадбиркорлар номидан ва шахсан ўз номимдан БМТ ҳамда банк тузилмалари раҳбарлари ва намояндаларига, бугунги анжуманимизда иштирок этаётган хорижий давлатлар элчихоналари вакилларига Ўзбекистонда бизнес соҳасининг шаклланиши ва муваффақиятли ривожланишига қўшаётган ҳиссаси учун яна ва яна бир бор самимий миннатдорлик изҳор этаман.

Бугунги кунда фақат юксак билимли, замонавий фикрлайдиган, интеллектуал ривожланган ва профессионал тайёргарликка эга бўлган ёшларгина сифатли, жадал ва инновацион тараққиётнинг энг муҳим шарти ва гарови бўла олиши, айнан улар мамлакатнинг буюк келажагини таъминлаши мумкинлигига кимнидир ишонтириш ёки буни исботлаб беришнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман.

Ана шу ғоят муҳим жиҳатни эътиборга олган ҳолда, Ўзбекистонда кадрлар тайёрлаш масаласи давлат сиёсатининг энг устувор йўналиши этиб белгиланган. Мана, 15 йилдирки, мамлакатимизда кадрлар тайёрлашнинг ноёб тизими амалга оширилмоқда.

Бу тизимнинг моҳияти 9+3 тамойили асосида 12 йиллик умумий мажбурий бепул таълим тизимига ўтишдан иборат. Бунда умумтаълим мактабларидаги 9 йиллик таҳсилдан сўнг ёшлар кейинги 3 йил мобайнида касб-ҳунар коллежларида ёки ўз хоҳишига кўра академик лицейларда ўқишни давом эттиради.

Одатда, лицейлар олий ўқув юртлари ва университетлар ҳузурида, мактаб таълимидан кейинги ўқишни давом эттириш учун ташкил қилинади.

Ўтган йиллар давомида қарийб 1,5 минг янги, энг замонавий ускуналар билан жиҳозланган ўрта махсус, касб-ҳунар ўқув юртлари – коллежлар барпо этилиб, уларда 3-4 та замонавий мутахассислик бўйича касб-ҳунарга эга бўлиш ва камида иккита чет тилини ўрганиш имконияти яратилган.

Фақат сўнгги 5 йил давомида ушбу ўқув юртларини 2 миллион 500 минг нафардан ортиқ ёшлар тамомлаб, ҳозирги вақтда мамлакатимизда янги барпо этилган замонавий корхоналар ва фермер хўжаликларида меҳнат қилаётган юртдошларимизнинг сафларини тўлдирмоқда.

Мен ишонаман, сиз, азиз меҳмонларимиз – бугунги форум иштирокчиларининг кўпчилиги Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидаги коллежлар ва лицейларга ташриф буюриб, бўлажак кадрлар-мутахассислар тайёрлаш даражаси ва сифати билан танишиш асносида бу сўзларимизга ишонч ҳосил қилиш ва уларнинг амалий тасдиғини кўриш имконига эга бўлганлар.

Мен сизлар билан яна бир ўта муҳим масала юзасидан фикрлашмоқчиман.

Биз Ўзбекистонда бизнес юритишни истаган инсонлар ва албатта, сиёсатчилар, дипломатлар, хорижий меҳмонлар билан турли мавзуларда кўп суҳбатлашганмиз.

Менга биз бугун барпо этаётган жамият ўз олдига қандай мақсадларни қўйгани ҳақида савол беришганида, мен уларга қуйидагича жавоб бераман.

Агар сиз бу саволга тўлиқ жавоб олишни, бизнинг бу борада амалга ошираётган ишларимизни ўз кўзингиз билан кўриб, ишонч ҳосил қилишни истасангиз, бизнинг коллеж ва лицейларимизга боринг. Майли, ҳаммасига эмас, фақат бир нечтасига бориб кўринг, деб айтаман.

Айнан шу масканларда Ўзбекистоннинг эртанги кунини кўрасиз. Бу даргоҳларда янги авлод вояга етмоқда. Биз йигирма бир йилдан буён, миллий манфаатларимиздан келиб чиққан ҳолда, мустақил тараққиёт йўлидан боряпмиз.

Юртимиздаги бугунги одамлар, бугунги ўзбекистонликлар эркин фикрлайдиган, ўз кучига ишонадиган, собиқ Иттифоқда мавжуд бўлган турли иллат ва кайфиятлардан мутлақо холи бўлган инсонлардир. Бу – бизнинг авлод!

Эски замонда юқорида ўтириб ҳамма нарсани биладиган, ҳамма нарсани ҳал қиладиган бош котиб бор, деган кайфият билан яшар эдик. Табиийки, биз бундай кайфият билан ривожлана олмас эдик. Собиқ тузум айнан шунинг учун ҳам барбод бўлди, тарқалиб кетди. Чунки у тараққий этишга қодир эмасди.

Бутун дунё, демократик жаҳон ҳамжамияти қандай ривожланаётган бўлса, шундай ривожланишимиз керак эди. Биз мустақилликка эришганимиздан сўнг айнан шу йўлни танладик.

Ўйлайманки, бунинг амалий тасдиғини кўраман десангиз, ҳозирги ёшларимиз билан, олий ўқув юртлари, касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейларда таълим олаётган, уларни битириб чиқаётган йигит-қизларимиз билан кўпроқ суҳбатлашинг. Шунда сиз бугун Ўзбекистонда қандай авлод вояга етаётганига ва у ўзининг эртанги ёруғ истиқболини қандай тасаввур этаётганига ишонч ҳосил қиласиз.

Ҳурматли конференция иштирокчилари!

Сир эмаски, бизнеснинг эркин фаолият кўрсатишининг асосий мажбурий шартларидан бири, биринчи навбатда, **тадбиркорлик эркинлигининг кучли ҳуқуқий кафолатларини таъминлаш,** уларни сўзда эмас, амалда бажариш, **давлат, ҳуқуқ-тартибот, назорат органлари ва тузилмалари томонидан уларнинг фаолиятига ноқонуний аралашувларга чек қўйиш** ҳисобланади.

Тадбиркорлик субъектларининг давлат, ҳуқуқни муҳофаза этувчи ва назорат органлари билан ўзаро муносабатларида тадбиркорлар ҳуқуқларининг устуворлиги тамойили қонунчилик даражасида жорий этилган, бунда қонунчиликдаги ҳар қандай қарама-қаршилик ва номувофиқ ўринлар тадбиркорлар фойдасига талқин қилиниши керак. Кичик бизнес субъектларида улар рўйхатдан ўтган пайтдан бошлаб уч йил давомида режали солиқ текширувларини ўтказишни тақиқлайдиган ва кейинчалик барқарор фаолият юритаётган, солиқ қонунчилиги ва тартиб-интизомга қатъий риоя қилаётган солиқ тўловчиларда текширувлар ўтказишни чеклайдиган тартиб жорий этилган.

2005 йилдан бошлаб тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказишнинг рухсат бериш тизимидан хабардор қилиш тизимига ўтилди. Ўз бизнесини очиш учун тадбиркорга икки кундан ортиқ бўлмаган муддат талаб этилади ва бу қоида ривожланган давлатларда амал қилаётган мезонларга жавоб беради.

Ўзбекистонда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожланишини қўллаб-қувватлайдиган институционал ва бозор инфратузилмасини шакллантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Товар-хом ашё биржаси бозорда нархлар шаклланиши ва юқори ликвидли хом ашё ресурслари ва товарларидан тенг фойдаланиш имкониятини яратишнинг энг муҳим воситаси ҳисобланади. Бугунги кунда мамлакатимизда биржа савдоларининг изчил йўлга қўйилган механизми мавжуд бўлиб, у ҳар бир тадбиркорга **хом ашё ресурсларидан биржа савдолари орқали тенг ва ҳеч қандай тўсиқларсиз фойдаланиш имкониятини бермоқда.**

Жорий йилда мамлакатимизда экспорт қилувчи корхоналар, шунингдек, хорижий инвесторлар учун қўшимча рағбат ва имтиёзлар берилди. Шу йилнинг июль ойида Халқаро молия корпорацияси билан ҳамкорликда ишбилармонлик муҳитини тубдан яхшилаш ва тадбиркорликка янада кўпроқ эркинликлар бериш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, улар асосида Ўзбекистон Республикаси Президентининг иккита фармони қабул қилинди.

Мамлакатимизда статистик, молиявий ва солиқ ҳисоботларини тақдим этиш, солиқ ва мажбурий тўловларни тўлаш, рўйхатга олиш ва рухсат бериш жараёнларини амалга ошириш, хўжалик судларига даъво аризалари ва тавсияномалар киритиш бўйича электрон тизимни кенг жорий этиш кўзда тутилган бўлиб, бу ўз навбатида давлат, назорат қилувчи органлар билан тадбиркорлик субъектлари ўртасидаги бевосита алоқаларни сезиларли даражада қисқартириш ёки бутунлай бекор қилиш имконини беради.

Тасдиқланган чоралар жорий йилнинг 1 августидан бошлаб бизнесни рўйхатга олиш пайтидаги тартиб-қоидалар сонини 2 баробар қисқартириш имконини берди, рўйхатдан ўтишдан аввал бирламчи устав жамғармасини шакллантириш бўйича талаб бекор қилинди, тадбиркорлик субъектларининг суд харажатлари 2,5 баробар қисқартирилди.

Давлатнинг тадбиркорлик субъектлари фаолиятига аралашувини тубдан камайтириш мақсадида жорий йилда рухсат беришга оид 80 та тартиб-қоида, шунингдек, лицензияланадиган фаолият турларининг 15 таси бекор қилинди, молиявий ҳисоботларни топширишнинг шакллари ва даврийлиги 1,5 баробар қисқартирилди. Бундан ташқари, 2013 йилнинг 1 январидан бошлаб 65 та статистик ҳисобот шакли ва 6 та солиқ ҳисоботи шаклини бекор қилиш, уларни топшириш даврийлигини 2 баробардан зиёд қисқартириш ҳақида қарор қабул қилинди.

Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, мамлакатимизда қабул қилинган қонунчилик талабларига кўра, **давлат органларининг ноқонуний қарорлари, мансабдор шахсларнинг хатти-ҳаракати ёки ҳаракатсизлиги, шунингдек, қонунчиликка зид тарзда қабул қилинган идоравий ҳужжат туфайли тадбиркорлик субъектига етказилган зарар давлат томонидан қопланади.**

Ҳурматли анжуман иштирокчилари!

Бугун биз ўз мустақиллигимизнинг дастлабки кунларидан бошлаб танлаб олган **мамлакатни ислоҳ этиш ва модернизация қилиш, тадрижий ривожланиш йўли ва машҳур беш тамойил асосида барпо этиладиган фуқаролик жамиятини шакллантириш модели** тарихан қисқа муддатда иқтисодиётни барқарор ривожлантиришнинг мустаҳкам пойдеворини яратишни таъминлади, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг салбий оқибатларига ишончли равишда қарши туриш, дунёдаги саноқли мамлакатлар қаторида иқтисодий ва ижтимоий ривожланишнинг юксак барқарор суръатларига эришиш имконини берди, деб айтиш учун барча асосларимиз бор.

Сўнгги 6 йил давомида мамлакатимизда ялпи ички маҳсулот йилига 8,2 фоиздан кам бўлмаган суръатлар билан ўсиб бормоқда. Ялпи ички маҳсулот, 2000 йил билан солиштирганда, 2,9 баробар, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 2,6 баробар ошди, иқтисодиётга жалб қилинган инвестициялар ҳажми 3,4 баробар, жумладан, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар миқдори 20 баробардан кўпроқ ўсди.

Бу нимадан далолат беради? Бу шундан далолат берадики, хорижий сармоядорлар бизга ишонмоқда. Бу чет эл инвесторлари киритган сармоялар ўзини оқлаши ва Ўзбекистонда бизнес қоидаларининг ҳеч қачон бузилмаслигига бўлган ишончни билдиради. Шунинг учун ҳам бизнинг юртимизга киритилаётган тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларнинг оқими кескин ортиб бормоқда. Демак, биз жаҳон бизнес оламига, дунё ҳамжамиятига дадил кириб боряпмиз. Демак, бизга катта ишонч билан қарашмоқда. Бу биз учун ниҳоятда муҳим. Мен бу масалага жуда катта эътибор билан қарайман.

Осиё тараққиёт банки маълумотларига кўра, Ўзбекистонда аҳоли жон бошига тўғри келадиган даромад сўнгги 7 йил давомида 3 баробар кўпайган. Тўлов баланси жорий ҳисобининг доимий профицити таъминланмоқда, жами ташқи қарзнинг ялпи ички маҳсулотга нисбатан 10-12 фоиз даражасида бўлишига эришилмоқда, давлат ички қарзи деярли ноль даражада қолмоқда, етарли миқдордаги валюта захиралари сақланиб турибди.

Буларнинг барчаси меҳнаткаш ва меҳмондўст халқимизнинг мамлакатимизнинг эртанги кунига бўлган ишончини тобора мустаҳкамламоқда.

Бугунги имкониятдан фойдаланиб, конференциянинг барча иштирокчиларига яна бир бор ўзимнинг юксак ҳурматим ва самимий миннатдорлигимни билдиришга ижозат бергайсиз.

Ўзбекистон заминига хуш келибсиз!

Барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад ёр бўлишини тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

(Давоми. Боши 1-бетда).

ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ ШИАО ДЖАО НУТҚИ

Шунингдек, Осиё тараққиёт банки қишлоқларни комплекс равишда ривожлантириш ва кейинчалик қишлоқ туманларига ипотека кредитларини бериш учун 500 миллион доллар миқдорида молия ресурсларини тақдим этиш орқали қишлоқ жойларда уй-жой қурилишини ривожлантиришга оид давлат дастурини қўллаб-қувватламоқда. Бу қишлоқларда уй-жойларни янада ривожлантириш, маҳаллий қурилиш секторини юксалтириш ва қишлоқларда маблағлардан фойдаланишни кенгайтиришга ёрдам беради.

Осиё тараққиёт банки ҳудудий молиялаш бўйича техник кўмаклашиш лойиҳаси доирасида Ўзбекистон томони билан ҳамкорликда электрон тўловлар тизими ва суғурта бозорини ривожлантириш, шунингдек, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг маблағлардан фойдаланишини янада яхшилаш имкониятларини ўрганмоқда. Тадқиқот Осиё тараққиёт банкига келажакда ҳам кўмаклашиш борасида янги имкониятлар ва йўналишларни аниқлаб беради.

Сўзим охирида шуни таъкидлашни истардимки, Президент Ислом Каримов Жаноби Олийларининг бу борада амалга оширилаётган ислоҳотларни мунтазам қўллаб-қувватлаётгани Ўзбекистонда хусусий секторни ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Осиё тараққиёт банки ва Ўзбекистон томони яқинда ҳамкорликнинг мамлакатга оид янги стратегиясини тайёрлади. Ушбу стратегия Ўзбекистоннинг янада барқарор ва мувозанатли иқтисодий тараққий топишини қўллаб-қувватлашга қаратилган. Биз иқтисодиётни жадал диверсификация қилиш, хусусий секторни ривожлантириш, шаҳар ва қишлоқларда янги иш ўринларини ташкил қилишда бундан буён ҳам ёрдам бераверамиз.

Осиё тараққиёт банки мазкур стратегия доирасида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг, жумладан, тадбиркор аёлларнинг кредитлардан фойдаланишини қўллаб-қувватлайди. Молия секторини янада ривожлантириш ва молия соҳасидаги воситачиликни такомиллаштириш ажратилаётган маблағлардан фойдаланишни кенгайтиришга ёрдам беради. Бу эса, ўз навбатида, тадбиркорларга хусусий бизнесини бошлаш, ривожлантириш ва экспортни амалга оширишда қўшимча имкониятлар яратади.

Биз яқин ҳамкорлигимизнинг янада ривожланишидан манфаатдормиз ва бундан кейин ҳам Ўзбекистонга ёрдам беришга тайёрмиз. Ўзбекистон томонининг ушбу муҳим конференцияни ташкил этиш борасидаги саъй-ҳаракатларини юксак баҳолаймиз.

Эътиборингиз учун ташаккур!

(Давоми. Боши 1-бетда).

БАРҚАРОР ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Шу ўринда Президентимиз ташаббуси билан "Оилавий тадбиркорлик тўғрисида"ги қонун қабул қилинганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Бу қонун бизнеснинг янги тури – оилавий бизнеснинг ташкилий-ҳуқуқий шаклини белгилаб берди, ушбу турдаги фаолиятни давлат томонидан рағбатлантиришни мустаҳкамлади, оилавий корхона аъзоларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, меҳнат муносабатларини тартибга солди. Миллий анъаналаримиз ва хўжалик фаолиятининг объектив воқеликларига тўлиқ мос келадиган ушбу бизнес шакли бугун мамлакатимизда кенг қулоч ёймоқда. Янги иш ўринлари ташкил этилмоқда, одамлар барқарор даромад олмоқда, оилалар, умуман, бутун халқимиз фаровонлиги изчил юксалмоқда.

Мамлакатимизда миллий иқтисодиётимиз салоҳиятини ривожлантиришда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли ва аҳамиятини изчил оширишга доир кенг кўламли чора-тадбирлар кўрилмоқда. Чунончи, 2011 йил Ўзбекистонда Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили деб эълон қилингани, бу борада тегишли давлат дастури амалга оширилгани ҳам шундан далолатдир. Мазкур дастурни самарали рўёбга чиқариш мақсадида давлатимиз раҳбарининг 2011 йил 24 августда қабул қилинган "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш учун қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармонига биноан соҳа субъектлари учун қатор янги имтиёз ва преференциялар жорий қилинди, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш кафолатлари кучайтирилди.

Соҳа субъектларини рўйхатга олиш жараёнлари соддалаштирилди, очиқлик ва ошкоралик тамойилларига амал қилиш кўлами кенгайтирилди, "ягона ойна" тамойили жорий қилинди. Энди тадбиркор ўз бизнесини ташкил қилиш учун икки кун ичида рухсат олиши мумкин. Муҳандислик-коммуникация тармоқларига уланиш, экспорт товарларини божхонада расмийлаштириш тартиб-таомиллари сезиларли даражада соддалаштирилди.

Жаҳон банки ва Халқаро молия корпорациясининг вице-президенти ҳамда молия ва хусусий секторни ривожлантириш масалалари департаменти раҳбари Джанамитра Деван кичик бизнесни самарали қўллаб-қувватлаш иқтисодий тараққиётни таъминлашда муҳим роль ўйнашини таъкидлади. Ўзбекистонда ушбу соҳа ривожи йўлида ёрдам кўрсатиш иқтисодиёт рақобатбардошлигини ошириш ва уни диверсификация қилишни таъминлашнинг зарур шарти сифатида белгиланган.

Конференция қатнашчилари Президентимиз Ислом Каримовнинг шу йил июль ойида қабул қилинган "Статистик, солиқ, молиявий ҳисоботларни, лицензияланадиган фаолият турларини ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ва "Ишбилармонлик муҳитини янада тубдан яхшилаш ва тадбиркорликка янада кенг эркинлик бериш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармонлари Ўзбекистонда ишбилармонлик муҳитини тубдан яхшилаш борасидаги навбатдаги муҳим қадам бўлганини таъкидладилар.

Анжуманда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига кредит ажратиш тизими иқтисодиётнинг ушбу тармоғини жадал ривожлантиришга кўмаклашадиган муҳим йўналишлардан бири экани қайд этилди. Жаҳон тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, микромолиялаш бу борадаги энг самарали механизмлардандир. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 5 май куни қабул қилинган фармонига мувофиқ "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банки ташкил этилди ва у бугун Марказий Осиё ва Европа мамлакатларидаги энг яхши ўнта микромолия банклари қаторидан жой олди. Мазкур банк кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига, айниқса, қишлоқ жойларда фаолият кўрсатаётган, дастлабки капиталини шакллантириш, янги корхоналар ва иш ўринларини ташкил қилишда кўмаклашмоқда, уларга фаолиятини ривожлантириш учун имтиёзли кредит ресурсларидан кенг фойдаланиш борасида самарали хизмат кўрсатмоқда.

Анжуманда сўзга чиққан Ислом тараққиёт банки вице-президенти Бирама Сидибе Ўзбекистонда кичик бизнес миллий иқтисодиёт асосига айланганини таъкидлади. Ислом тараққиёт банки мамлакатимизда ушбу сектор унинг рақобатбардошлигини ошириш мақсадида қўллаб-қувватланаётгани ижтимоий-иқтисодий ривожланиш, аҳоли бандлиги ва фаровонлигини ошириш учун қулай муҳит яратиш бўйича энг яхши стратегия эканини эътироф этди. Ўзбекистон 2003 йилда Ислом тараққиёт банкининг аъзоси бўлди. Ўтган давр мобайнида банк мамлакатимизга устувор йўналишларга оид 34 лойиҳани молиялаш, жумладан, хусусий секторни ривожлантириш учун жами 923 миллион АҚШ доллари ажратди. Биз, деб таъкидлади Ислом тараққиёт банки вице-президенти, бундан буён ҳам бугунги барқарор тараққиётнинг энг муҳим ҳаракатлантирувчи кучи бўлган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда мамлакатингизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга тайёрмиз.

Ишбилармонлик муҳитини тубдан яхшилаш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга оид комплекс чора-тадбирларнинг амалга оширилиши самарасида ушбу секторнинг Ўзбекистон иқтисодиётидаги ўрни тобора ошиб бормоқда, рақобатбардош маҳсулот турлари ва ишлаб чиқариш ҳажми кўпаймоқда. 2012 йилнинг биринчи ярмида мамлакатимизда 13 мингта янги кичик бизнес субъекти ташкил этилди. Уларнинг аксарияти ишлаб чиқариш тармоқларида фаолият кўрсатмоқда. Ушбу даврда бугун асосан электрон савдолар орқали амалга оширилаётган давлат харидлари тизимига 132 минг нафардан зиёд тадбиркор жалб этилди.

Бозор муносабатлари ва хусусий мулк ҳуқуқлари устуворлиги эътиборга олинган ҳолда, жаҳон бозорида муносиб рақобатлаша оладиган миллий иқтисодиётни шакллантириш – мунтазам ривожланаётган ва янада жадал тус олаётган жараёндир. Бугун Ўзбекистонда кичик ва хусусий корхоналар нафақат савдо, хизматлар кўрсатиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш соҳаларида фаолият юритаётир, балки инновацион, нано ва биотехнологиялар, ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда саноатда, илмталаб юқори технологияли маҳсулотлар ишлаб чиқаришда ҳам уларнинг улуши ортиб бораётир. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ташқи иқтисодий фаолиятда иштирок этиш, ташқи бозорларга маҳсулот чиқариши учун яратилаётган имкониятлар ҳам кенгаймоқда.

Конференциянинг ялпи мажлисида сўзга чиққан БМТ Тараққиёт дастурининг Европа ва МДҲ бўйича минтақавий бюроси директорининг ўринбосари Хаолянь Шу, Хитой иқтисодий тадқиқотлар маркази раҳбари Жастин Лин, Берлин халқаро иқтисодиёт академияси директори Хайне Йоахим Кнаупе (ГФР), Корея кичик ва ўрта бизнес корпорацияси президенти Пак Чеол Кью (Жанубий Корея) ҳамда бошқа чет эллик экспертлар ва хорижий ишбилармон доиралар вакиллари Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар бераётган самаралар, мамлакатимиз фаровонлигининг узлуксиз ошишига хизмат қилаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантириш бўйича кўрилган самарали чора-тадбирларни юксак баҳолади. Анжуманнинг чет эллик қатнашчилари мамлакатимизда Президент Ислом Каримов томонидан белгилаб берилган ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг устувор йўналишлари доирасида давом этаётган улкан бунёдкорлик ишлари олдимизга қўйилган мақсад – дунёнинг иқтисодиёти ривожланган давлатлари қаторидан жой олиш ва келажакда Ватанимиз янада тараққий этишини таъминлаш учун мустаҳкам асос бўлиб хизмат қилишига ишонч билдирдилар.

Сўнгра конференция ўз ишини секция мажлисларида давом эттирди. Уларда "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик – иқтисодиётни диверсификация қилиш ва барқарор ривожлантириш асоси", "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни шакллантириш ҳамда ривожлантиришнинг муҳим омиллари ва шартлари", "Тадбиркорлик фаолиятининг ҳуқуқий кафолатлари ва эркинликлари, хусусий мулк ҳуқуқларини ҳимоя қилиш", "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик – ўрта синф мулкдорларини шакллантириш ҳамда жамият ижтимоий барқарорлигини таъминлашнинг асоси ва манбаи", "Экспорт салоҳияти ва халқаро ҳамкорликни кенгайтиришда кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликнинг роли", "Хусусий секторни аҳоли бандлиги ва даромадини оширишнинг омили сифатида ривожлантириш" каби масалалар кенг муҳокама этилди.

Конференция иши натижалари бўйича якуний ҳужжат қабул қилинди.

"Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий сиёсатни амалга оширишда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли ва аҳамияти" мавзуидаги халқаро анжуман бозор иқтисодиёти ривожланган демократик ҳуқуқий давлат барпо этишга қаратилган, мамлакатимизни ислоҳ ва модернизация қилишнинг "ўзбек модели" жаҳон ҳамжамиятида катта қизиқиш уйғотаётганини яна бир бор тасдиқлади. Ўзбекистон танлаган ўз тараққиёт йўлининг нақадар тўғрилигини вақтнинг ўзи кўрсатиб турибди. Бугун мамлакатимиз бутун дунёга қўлга киритаётган улкан ютуқларини намойиш этмоқда. Бу муваффақиятлар, ўз навбатида, халқаро майдонда Ўзбекистоннинг нуфузини ошириш, жаҳон хўжалик муносабатларидаги иштирокини кенгайтиришга хизмат қилмоқда.

Анна ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

(Давоми. Боши 1-бетда).

БУГУННИНГ ГАПИ

СУВ ТИЗИМИ ЯНГИЛАНДИ

Бекобод шаҳрида хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатлари фаолиятини такомиллаштириш, кўп қаватли уй-жой фондини куз-қиш мавсумига тайёрлаш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари режали олиб борилмоқда.

Аввалдан ишлаб чиқилган чора-тадбирлар дастурига кўра, коммунал хўжалик, уй-жой мулкдорлари ширкатлари ва бошқа тегишли тармоқлар раҳбар ҳамда мутахассислари зиммасига тизимдаги ишларни талаб даражасида йўлга қўйиш, истеъмолчиларга куз-қиш мавсумида узлуксиз ҳамда сифатли хизмат кўрсатиш борасида катта масъулият юкланган.

Шаҳарда айни пайтда 442 та кўп қаватли уй бўлиб, 416 таси 1991 йилгача қурилган. Уйларга 52 та хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатлари техник хизмат кўрсатмоқда. Шунингдек, 250 та кўп қаватли уй-жой фондларида ертўлалар мавжуд.

Дастур бўйича уй-жой фонди ва унинг муҳандислик коммуникацияларини мукаммал ва жорий таъмирлаш учун бир миллиард 22 миллион сўм маблағ сарфланиши белгиланган.

Ҳар бир сектор ва округ раҳбарлари ҳамда секторларга бириктирилган мутахассислар шаҳардаги ҳамма кўп қаватли уй-жойларнинг том ва ертўла, кириш йўлаклари, муҳандислик коммуникацияларини куз-қиш мавсумига тайёрлаш жараёнини текширувдан ўтказишди. Мониторинг натижаларига кўра 2012-2013 йиллар куз-қиш мавсумига кўп қаватли уйларнинг том қисмини мукаммал таъмирлаш учун 12 та, жорий таъмирлаш учун 146 та уй аниқланган.

– Ўтган мавсумдаги камчиликлар ва юзага келган муаммоларни бу йилги мавсумда такрорламаслик учун йил бошидан куз-қиш мавсумига пухта ҳозирлик кўрилмоқда, – дейди "Нурли йўл" маҳалласидаги "Баҳром" хусусий уй-жой мулкдорлари ширкати раҳбари Оксана Абдуллаева. – Айни пайтда ширкатимиз 12 та кўп қаватли уйга хизмат кўрсатади. Шу кунгача иккита уй капитал таъмирдан чиқарилди. Бешта уйнинг кириш йўлаклари, совуқ сув тизимлари янгиланди. Мавсумга тайёргарлик ишлари давом этмоқда. Мавжуд муаммолар ва камчиликлар бартараф этилмоқда.

СУРАТДА: "Баҳром" хусусий уй-жой мулкдорлари ширкати раҳбари Оксана Абдуллаева иш устида.

Собир ЗУФАРОВ олган сурат.

ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР ВА ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент вилояти ҳокимининг 2009 йил 2 февралдаги 12-сон "Вилоят ҳудудида жойлашган ҳарбий қисмларни сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш тўғрисида"ги фармойишига сифатли озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи тадбиркорлик субъектларини танлаб олиш бўйича вилоят Танлов комиссияси фаолият юритмоқда. Комиссия 2012 йил IV чорак учун Тошкент ҳарбий округи таркибига кирувчи ҳарбий қисмларга сифатли озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етказиб бериш бўйича қуйидаги маҳсулотларга танлов эълон қилади:

1. Биринчи навли ун маҳсулотидан нон (ГОСТ 27842-88)
2. Иккинчи тоифали гўшт маҳсулоти (ГОСТ 779-55)
3. Ярим дудланган колбаса маҳсулоти (O`zDSt 148-2001, ГОСТ 16351-86) (олий навли)
4. Дудланган гўшт (O`zDSt 994-2001)
5. Товуқ тухуми Д-1 (O`zDSt 626-2004)
6. Мева шарбатлари (сок, компот) ГОСТ 656-79, ГОСТ 657-79, ГОСТ 16366-78, ГОСТ 937-72
7. Кефир 3,2 фоиз (O`zDSt 1086:2005, O`zDSt 1086:2011)
8. Сметана 25 фоиз (жир O`zDSt 1084-2011)
9. Творог 18 фоиз (O`zDSt 119-2003с)
10. Пишлоқ 40-45 фоиз (жир O`zDSt 628:2001, ГОСТ 7616-85)
11. Томат пастаси 25-30 фоиз (ГОСТ 3343-89)
12. Картошка (ГОСТ 7176-85)
13. Карам барра (ГОСТ 1724-85)
14. Карам маринадланган
15. Лавлаги (ГОСТ 1722-85)
16. Сабзи (ГОСТ 1721-85)
17. Пиёз (ГОСТ 1723-86)
18. Помидор янги узилган (ГОСТ 1725-85)
19. Бодринг барра (ГОСТ 1726-85)
20. Помидор маринадланган
21. Бодринг маринадланган
22. Мевалар янги узилган
23. Шолғом (TSh 64-22989371-02:2010)
24. Турп (TSh 18-69:2003)
25. Редиска
26. Қовоқ (ГОСТ 7975-68)
27. Саримсоқпиёз 1% пиёз ҳажмидан йирик
28. Тарвуз (ГОСТ 7177-80)
29. Қуритилган мевалар (ГОСТ 7336-69)
30 Хамиртуруш (дрожжи) (ГОСТ 171-81. ГОСТ 28483-90)
31. Сомон, похол
32. Пичан, хашак
33. Арпа, сули

Танловда мазкур маҳсулотларни етказиб бериш бўйича тажрибага эга бўлган ҳамда Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ танловларда иштирок этиш ва маҳсулотлар етказиб бериш бўйича фаолияти тақиқланмаган фермер ва деҳқон хўжаликлари, ишлаб чиқариш ва савдо корхоналари иштирок этишлари мумкин.

Ёзма аризаларда қуйидаги маълумотлар кўрсатилиши лозим: хўжалик субъектининг тўлиқ номи, почта манзили, телефон ва факс рақами, электрон почта манзили, Ф.И.Ш.

Ёзма аризалар ва танлов таклифлари солинган конвертлар қуйидаги манзилга топширилади. Тошкент шаҳри, Амир Темур шоҳкўчаси, 17-уй, Тошкент вилояти ҳокимияти. Ёзма аризалар ва муҳрланган конверт 2012 йил 27 сентябрь куни соат 17.00 дан кечиктирмасдан тақдим қилиниши лозим.

Конвертга қуйидаги ҳужжатлар солинган бўлиши лозим: маҳсулотлар номи, нархи ва ҳажми кўрсатилган тижорат таклифи, гигиена, сифат ва карантин бўйича сертификатлар, лицензия, корхона низоми ва паспорти нусхалари, солиқ ва хизмат кўрсатувчи банкдан қарздорлик мавжуд эмаслиги ҳамда мавжуд ишлаб чиқариш майдони, омбор (музлаткич) тўғрисида маълумотномалар.

Танлов таклифлари солинган конвертларни 2012 йил 28 сентябрь куни Тошкент шаҳри, Амир Темур шоҳкўчаси, 17-уй, Тошкент вилояти ҳокимияти биносида (3-қават) танлов қатнашчилари ёки уларнинг вакиллари иштирокида очиш режалаштирилмоқда. Маълумот учун телефонлар: (8-371) 236-27-50, 236-27-70.

ЗАКОВАТЛИ БОЛАЛАР ОЛИМПИАДАСИ

Жорий йил сентябрь ойида интеллектуал салоҳиятли юқори синф ўқувчилари ўртасида ўтказиладиган V Халқаро олимпиада ўз ишини бошлайди. Ушбу халқаро танловда 14-18 ёшгача бўлган ўқувчилар иштирок этиши мумкин.

Олимпиада таълим муассасалари, Халқ таълими бошқарув органлари, иштирокчи давлатларнинг интеллектуал мулк ваколатхоналарининг ташкилий ва ахборот етказиб беришдаги амалий ёрдами асосида уч босқичда, очиқ сиртқи ва ёпиқ кундузги синов кўринишида ташкил этилади.

Мазкур танловда қатнашиш истагида бўлган ўқувчилар танловнинг расмий сайтида рўйхатдан ўтишлари зарур. Ушбу халқаро олимпиада ҳар йили анъанавий тарзда ўтказиб келинади. Унинг асосий мақсади ва вазифаси ёш авлоднинг билим ҳамда заковатини юксалтириш, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, ёшлар ўртасида интеллектуал мулк тушунчасини тарғиб қилишдир.

"Туркистон-пресс".

«Сувсоз» ДУК қошидаги "MUSAFFO OBI HAYOT" МЧЖ

Тошкент вилоятининг Қибрай ва Зангиота туманларида шаҳар ичимлик сувидан истеъмол қилаётган абонентларга 2012 йил 1 октябрдан бошлаб қуйидаги нархлар белгиланди:

Аҳоли учун:

Ичимлик суви – 1 куб м. – 146,00 сўм
Оқава хизмати – 1 куб м. – 68,00 сўм

Юридик корхоналар учун:

Ичимлик суви – 1 куб м. – 412,00 сўм (+20% ҚҚС)
Оқава хизмати – 1 куб м. – 138,00 сўм (+20% ҚҚС)

Бошқа улгуржи истеъмолчилар:

Ичимлик суви – 1 куб м. – 146,00 сўм (+20% ҚҚС)
Оқава хизмати – 1 куб м. – 68,00 сўм (+20% ҚҚС)

«KO'CHMAS MULK SAVDO XIZMATI» МЧЖ бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдоларига таклиф этади!

I. Аукцион савдоларига Юқори Чирчиқ туман СИБ томонидан қуйидаги кўчмас мулклар арзонлаштирилган ҳолда такроран қўйилмоқда:

1. Тошкент вилоят хўжалик судининг 2011 йил 16 майдаги 11-1132/6572-сонли ижро варақасига асосан, "Яссавий Агросервис" МЧЖга тегишли Тошкент вилояти, Юқори Чирчиқ тумани, Суранкент ҚФЙ манзилида жойлашган, умумий ер майдони 6793,75 кв.м., қурилиш майдони 1942,73 кв.м. бўлган гараж биноси. Бошланғич баҳоси – 220 602 690 сўм.

2. Тошкент вилоят хўжалик судининг 2011 йил 16 майдаги 11-1132/6571-сонли ижро варақасига асосан, "Арганчи универсал сервис" МЧЖга тегишли Тошкент вилояти, Юқори Чирчиқ тумани, Арганчи ҚФЙ манзилида жойлашган, умумий ер майдони 224,29 кв.м. бўлган омборхона биноси. Бошланғич баҳоси – 27 476 010 сўм.

Аукцион савдолари 2012 йил 5 октябрь куни соат 11:00 да бўлиб ўтади.

Савдога қўйилган кўчмас мулклар билан тегишли суд ижрочилари бўлимининг вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризалар расмий иш кунлари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик вақти). Аризаларни қабул қилишнинг охирги муддати: 2012 йил 3 октябрь куни соат 18:00.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувга асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда "КМСХ" МЧЖнинг "Ипак йўли банки" ОАИТБ Сағбон ф-даги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000904920609114, МФО 01036, ИНН 207122519. Аукцион савдоси ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, 1-Қорақамиш кўчаси, 1-А уй. Тел.: 228-79-52. Расмий сайтимиз: www.1kms.uz. Лицензия: RR-0001.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонди

ГРАНТ ОЛИШ УЧУН ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Танлов мавзуси: **"Атроф-муҳит муҳофазаси ва аҳоли соғлигини сақлаш, табиий бойликлардан оқилона фойдаланиш йўналишидаги муҳим масалаларни ҳал этишда ННТ ва аҳолининг фаоллигини ошириш".**

Танловда Ўзбекистон Республикасининг нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларининг қуйидаги йўналишлардаги лойиҳалари кўриб чиқиш учун қабул қилинади:

– аҳолининг экологик саводхонлиги ва маданиятини янада юксалтириш, мамлакатимиз ҳудудларида экотуризмни ривожлантириш;

– биологик хилма-хилликни сақлаш ва ундан унумли фойдаланиш, маиший чиқиндиларни утилизация қилиш ва қайта ишлаш;

– соғлиқни сақлаш, атроф-муҳитни асраш ва бошқа ижтимоий аҳамиятга эга йўналишлардаги муҳим давлат дастурларини фаол ва самарали амалга оширишга ННТларни жалб этиш;

– аҳолининг турли қатламлари ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, экологик номақбул ҳудудлардаги аҳолининг саломатлигини ўрганиш ва профилактикасига амалий кўмаклашиш;

– қайта тикланадиган энергия манбаларини, ресурс тежовчи ва бошқа инновацион технологияларни, айниқса, қишлоқ жойларида, чекка ҳудудлардаги аҳоли соғлиғини сақлаш объектлари фаолиятига, шахсий томорқа, деҳқон хўжаликлари ва оилавий бизнесни юритишга кенг татбиқ этиш;

– экотуризм ва реабилитацион-соғломлаштириш соҳаларининг институционал ва меъёрий ҳуқуқий асосларини такомиллаштиришга кўмаклашиш.

Танловда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилиши лозим:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонди номига ариза тақдим этилаётганлиги ҳақидаги кузатув хати;

2. Жамоат фондининг www.fundngo.uz сайтида жойлаштирилган шаклда тўлдирилган грант лойиҳасининг аризаси;

3. Ташкилотнинг давлат рўйхатидан ўтганлиги ҳақидаги гувоҳнома нусхаси;

4. Низом нусхаси (ташкилот муҳри билан тасдиқланган ўзгариш ва қўшимчалар билан). Бундан ташқари, тақдим этилаётган ҳужжатларга манфаатдор давлат ва жамоат ташкилотларининг тавсияномаси ва мазкур лойиҳанинг қўллаб-қувватлаш хати илова қилиниши мумкин.

Битта лойиҳа учун ажратиладиган грант миқдори – 15 млн. сўмгача.

ННТларнинг ўз маблағларини жалб этилиши қўллаб-қувватланади.

Ҳужжатлар оммавий ахборот воситаларида эълон қилинган кундан бошлаб 2012 йил 15 октябрь соат 18.00 га қадар қабул қилинади.

Танловда давлат рўйхатидан ўтган нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари иштирок этишлари мумкин.

Танлов бўйича ҳужжатлар муҳрланган конвертда (А4 формат): "100035, Тошкент ш., Бунёдкор шоҳкўчаси, 1-уй" манзилида жойлашган **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонди** номига юборилиши шарт.

Танловда иштирок этиш шартлари ва танлов ҳужжатларининг намуналари билан Жамоат фондининг **www.fundngo.uz** расмий сайтида танишиш мумкин.

Маълумот учун тел.: 239-26-76, 239-26-64.

"AGRO SANOAT MULK MARKAZI" МЧЖ бошланғич нархи босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдоларига таклиф этади!

I. 2012 йил 16 октябрь куни соат 11:00 да бўлиб ўтадиган очиқ аукцион савдоларига қуйидаги мол-мулклар қўйилмоқда:

1. Аукцион савдосига Ҳамза туман СИБ томонидан 26.12.2011 йилдаги 1-805/11-сонли ижро варақасига асосан хатланган, "Numizmatika" МЧЖ жарима майдончасида сақланаётган, бошланғич нархи – 15 400 000 сўм бўлган, 2010 йилда и/ч., дав. бел. 01 766 РВА бўлган "Матиз" русумли автотранспорт воситаси қўйилмоқда. 2. Ҳамза туман СИБ томонидан 05.07.2011 йилдаги 1-249/11-сонли ижро варақасига асосан хатланган, "Numizmatika" МЧЖ жарима майдончасида сақланаётган, бошланғич нархи – 47 000 000 сўм бўлган, 2008 йилда и/ч., дав. бел. 10 K 1331 бўлган "Эпика" русумли автотранспорт воситаси қўйилмоқда. 3. Сергели туман СИБ томонидан 06.07.2012 йилдаги 20288/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Сергели тумани СИБ ҳовлисида сақланаётган, бошланғич нархи – 9 421 686 сўм бўлган, 2006 йилда и/ч., дав. бел. 30 U 5402 бўлган "Матиз" русумли автотранспорт воситаси қўйилмоқда. 4. Сергели туман СИБ томонидан 11.04.2012 йилдаги 9613/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Сергели тумани СИБ ҳовлисида сақланаётган, бошланғич нархи –17 516 840 сўм бўлган, 1999 йилда и/ч., дав. бел. 10 О 4531 бўлган "Нексия СОНС GLE" русумли автотранспорт воситаси қўйилмоқда. 5. Сергели туман СИБ томонидан 11.07.2012 йилдаги 20343/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Сергели тумани СИБ ҳовлисида сақланаётган, бошланғич нархи – 12 600 000 сўм бўлган, 2000 йилда и/ч., дав. бел. 01 S 593 FA бўлган "ГАЗ-311000" русумли автотранспорт воситаси қўйилмоқда.

Талабгорлар диққатига! Юқоридаги автотранспортлар аукцион савдосида сотилмаган тақдирда, мазкур автотранспортларни сотиш юзасидан ўтказиладиган такрорий очиқ аукцион савдоси 2012 йил 31 октябрь куни бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

II. 2012 йил 2 октябрь куни соат 11:00 да бўлиб ўтадиган такрорий очиқ аукцион савдоларига қуйидаги мол-мулклар қўйилмоқда:

1. Сирғали туман СИБ томонидан 05.12.2011 йилдаги 1-498/2011 сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Зангиота тумани ЙПХ жарима майдончасида сақланаётган, бошланғич нархи – 9 615 510 сўм бўлган, 1991 йилда и/ч., дав. бел. 01 М 002302 бўлган "Зил ММЗ-4502" русумли автотранспорт воситаси қўйилмоқда. 2. Чилонзор туман СИБ томонидан 23.02.2012 йилдаги ҳукмга асосан хатланган, "Шаркли Мелиса" МЧЖ жарима майдончасида сақланаётган, бошланғич нархи – 16 327 800 сўм бўлган, 2008 йилда и/ч., дав. бел. 10 BG 261 бўлган "Лада-1117" русумли автотранспорт воситаси қўйилмоқда.

Ушбу аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар мулк бошланғич баҳосиннг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда заклат пулини ҳар бир мулк учун алоҳида тартибда савдо ташкилотчиси – "Agro sanoat mulk markazi" МЧЖнинг ОАТБ "Капиталбанк" Мирзо Улуғбек филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000804948004002, МФО 01018, СТИР 302159464.

Савдога қўйилган мулклар билан талабгорлар тегишли суд ижрочилари бўлимининг вакиллари иштирокида бевосита жойига чиқиб танишишлари мумкин. Қуйидаги манзилда бўлиб ўтадиган аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан ариза ва бошқа тегишли ҳужжатларни қабул қилиш аукцион савдоси ўтказилишига бир кун қолганда тўхтатилади. Манзил: Тошкент шаҳри, Қушбеги кўчаси, 18-уй. Тел.: 250-83-29.

"SPARETRA" МЧЖ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КОРХОНАСИ бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

Савдога Миробод тумани СИБ томонидан қуйидаги мулк такроран қўйилмоқда: 1. 29.02.2012 й. № 8411-12/6-сонли ижро ҳужжатига асосан "Тошларни қазийдиган, Сляб ишлаб чиқарадиган, Плитани ишлайдиган, Тошларни фигурали маҳсулот қиладиган Stone Express асбоб-ускуналари". Бошланғич баҳоси – 9 034 258 370 сўм. Ҳамза тумани, Мусаханов кўчаси, 2-уйда сақланмоқда. Аукцион савдоси 2012 йил 2 октябрь куни бўлиб ўтади. Савдога қўйилган мулк билан суд департаменти вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризалар расмий иш кунлари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик вақти). Аризаларни қабул қилиш аукцион кунидан бир кун олдин тўхтатилади. Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувга асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини "SPARETRA" МЧЖ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КОРХОНАСИнинг АТИБ "Ипотека банк" Шайхонтоҳур филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000104887305002, МФО 00425, ИНН 301829604. Аукцион савдоси ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, М. Улуғбек тумани, Буюк Ипак йўли кўчаси, 184-уй. Тел.: 266-80-76.

ООО "AZIA IMPEX GLOBAL" (ИНН 206444538), зарегистрированное отделом государственной регистрации субъектов предпринимательства хокимията Зангиатинского района Ташкентской области, расположенное по адресу: Зангиатинский район, Қизғалдоқ ҚФЙ, ул. К. Гофуров, дом 17, **ЛИКВИДИРУЕТСЯ** (протокол собрания № б/н от 28.08.2012г.).

Претензии принимаются в течение двух месяцев с момента опубликования данного объявления по тел.: 369-03-10.

"HOLIDA INKOM" МЧЖнинг (ИНН 201233606) устав фонди 44 322 250,79 сўмдан 42 100 530,79 сўмга камайтирилишини маълум қилади.

Мурожаат учун манзил: Тошкент вилояти, Зангиота тумани, Бўзсув ҚФЙ, Ботир қишлоғи.

ООО "INTERNATIONAL TECHNOLOGY GROUP" уведомляет о снижении уставного фонда с 233 730 500 сум до 152 295 500 сум.

ООО "ORIGINAL QURILISH GARANT" г. Чирчика сообщает об уменьшении уставного фонда с 66852294 сум до 4000000 сум.

Юнусобод Радиотехника коллежи томонидан 1995 йилда Нурханов Бахтиёр Боситханович номига берилган 006978 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ООО "LINE BUSINESS GROUP" (ИНН 302229946), зарегистрированное отделом государственной регистрации субъектов предпринимательства хокимията Мирабадского района г. Ташкента, расположенное по адресу: ул. Саид Барака, 34-А, **ЛИКВИДИРУЕТСЯ.**

Претензии принимаются в течение двух месяцев с момента опубликования данного объявления по тел.: 346-95-30.

ООО "IPAK YO`LI-MAGISTRAL" (ИНН 207154218), зарегистрированное отделом государственной регистрации субъектов предпринимательства хокимията Алмазарского района г. Ташкента за № 5932 от 13.06.2012г., расположенное по адресу: ул. Уста Ширин, 110/1, **ЛИКВИДИРУЕТСЯ** (протокол собрания № 2 от 02.09.2012г.).

Претензии принимаются в течение двух месяцев с момента опубликования данного объявления по тел.: 228-68-71.

"SAVDOLOYIHA" масъулияти чекланган жамияти иштирокчиларини умумий йиғилишга таклиф этади.

Умумий йиғилиш кун тартиби: жамият иштирокчиларини жамиятдаги улушларини қайта тақсимлаш тўғрисида.

Умумий йиғилиш ўтказилиш вақти 2012 йил 20 сентябрь соат 10.00.

Манзил: Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Миробод тумани, С. Азимов кўчаси, 72-А уй.

Утерянный диплом В № 478677, выданный в 2010 году Ташкентским Государственным экономическим университетом на имя Давитян Артура Карленовича,

СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

Тошкент вилояти табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси жамоаси қўмитанинг Ангрен шаҳар инспекцияси бошлиғи, Халқ депутатлари Ангрен шаҳар Кенгаши депутати Бакир Расуловга акаси

Ўктам ЭРАЛИЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

КЎРГАЗМА

ОНА ЮРТ МАНЗАРАЛАРИ

Ўзбекистон Тасвирий санъат галереясида машҳур ўзбек рассомларининг Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 21 йиллигига бағишланган "Она юртим оҳанглари" кўргазмаси давом этмоқда.

Галереяда намойишга қўйилган 100 дан ортиқ асарларда ўлкамизнинг адир ва тоғлари, тоғ ёнбағри манзаралари, турмуш тарзимиз, қадриятларимизни эслатувчи турли фасллардаги тураржойлар, бизни ўраб турган гўзал табиат акс этган. Тошкент вилоятининг сўлим гўшалари, гўзал манзаралари "Баҳор. Сўқоқ адирлари", "Сўқоқда тонг", "Сўқоқ" (улар бир-бирини тўлдиради) (рассом Евгений Мельников), "Бурчмулла" (2 та асар), "Бурчмулла оқшоми" (рассомлар Евгений Мельников, Ғафур Қодиров, Ҳаким Мирзааҳмедов), "Хумсон", "Хумсонда қиш" (Ғафур Қодиров, Беҳзод Маҳмудов), "Чорвоқ. Туманлар кетди", "Чорвоқ" (Виктория Трошина, Дилюс Мирсалимов), "Чимён арчаси" (Валерий Енин), "Сижжак" (Вера Нечаева) каби асарларда акс этган бўлиб, уларни кўриб, ҳайратланамиз, завқланамиз.

Асарларда юртимиз фасллари гўзаллиги, она табиатдан андоза олган ранг ва оҳанглар ҳар бир рассомнинг ўзига хос жиҳатини акс эттириб, бир-биридан фарқли бадиий талқинлар, ранглар уйғунлиги, офтоб жилоси, ҳамиша ҳаракатдаги ҳаёт жилғаларини кўрамиз.

Кўргазма шу йилнинг 28 сентябрига қадар давом этади.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ.

– Мен, албатта, футбол юлдузи бўламан.

Даврон АҲМАД сурат-лавҳаси.

ТОШКЕНТ ВОҲАСИ: АФСОНА ВА ҲАҚИҚАТ

Ҳад-ҳудудсиз табиий оламнинг ҳар бир зарраси – бебаҳо бойлик. Агар унинг энг кичик зарраси ҳам инсон қўлидан завол топса, бу ўрнини тўлдириб бўлмайдиган йўқотишдир.

Инсон хотираси ҳамиша ёрқин, хайрли бўлиб келган ва шундай бўлиб қолаверади. Она ўлканинг ҳамма қишлоғида, ҳар бир олис бурчагида ҳам энг оддий бўлсада, бу ерга илк қадам қўйган, кўприк қуриб, дарахт экиб ўстирган биринчи кишиси ҳақида қандайдир тарихий хотира, албатта, яшаб қолади. Баъзан эса баланд тоғли қишлоқларда оғиздан-оғизга ўтиб юрувчи тарихий қаҳрамонлар – Буюк Ипак йўлининг илк йўловчилари, тоғ чўққиларини, ўтиб бўлмас дараларни биринчи бўлиб забт этган кишилар ҳақидаги ривоятлар қалбларни жунбишга келтиради. Гарчи биз, инсонлар табиатни бўйсундирувчилар эмас, балки унинг зурриётлари эканимизни эътироф этишга тўғри келса ҳам. Зеро, бутун-бутун оила, уруғ ва авлодларнинг тақдири, қисмати ҳар бир инсоннинг табиатга қандай муносабатда бўлишига жуда-жуда боғлиқдир. Бу ҳар биримизда чуқур инсоний маданият – онг ва шууримиз экологиясини шакллантирувчи, ривожлантирувчи зарур омилдир.

ВАТАН ОҲАНРАБОСИ

...Оҳангарон тумани ажойиб конлари, ноёб кўҳна ёдгорликлари билан машҳур. Яна у турли табиат тилсимлари, ғайриодатий ҳодисалари билан ҳам ўзига ром этади. Тоғли қишлоқлардаги кексалар ҳаракатланувчи тошлар, кутилмаганда пайдо бўлиб ва яна бирдан йўқолиб, қоялар орасида ғойиб бўлувчи булоқлар ҳақида ҳикоя қилишади.

Биз илгари Арашонбобо муқаддас қадамжоси ҳақида ҳикоя қилиб берган эдик. Ўша ҳикоямиз тўлиқ, мукаммал эмасди. Қолаверса, сирсиноатли, қарийб афсонавий воқеа-ҳодисаларни охиригача таърифлаб беришнинг иложи ҳам йўқ аслида.

Арашонбобога 2008 йилнинг ёзида икки босқичда уюштирилган экспедиция 2012 йили аввал июль, кейин август ойида давом эттирилди. Жой ҳақида маълумотлар тўплашдан ташқари "Олтин мерос" жамғармаси яна бир хайрли иш қилди. Арашонбобода бу қадамжонинг биринчи қўриқчиси авлоди бўлган Абдумалик Марахимов кузатувчи ва қўриқловчи сифатида иш бошлади. Марахимовлар авлоди навбатма-навбат йилига уч ойдан ишлаб келишган. Йилнинг қолган тўққиз ойида бу томонларнинг йўли берк бўлади. Чунки, қалин қорлар май ойига келиб эрий бошлайди. Сентябрнинг дастлабки кунлариданоқ қаҳратон совуқ бошланиб кетади. Одамлар солган тупроқ йўлдан йилда фақат уч ой юриб бўлади, холос.

Абдумалик отанинг оиласида ушбу уруғ авлодларига Арашонбобода хизмат қилишга рухсат берувчи ишонч ёрлиғининг асл нусхаси сақланади. Ва яна битта ажабтовур ҳужжат ҳам бор. Бу – зиёратчиларнинг хайриялари ҳисобидан рус подшоси Николай II нинг хазинасига (октябрь инқилобигача) тўланган бадал ҳақидаги квитанция.

Арашонбобо бир неча ўнлаб километрга чўзилган жуда катта ҳудудга эга бўлиб, қадимги фахрий ва ҳурматли зотларнинг жасадлари қўйилган учта даҳма бор. Улар ўзлари ва яқинларининг хоҳиш-истакларига мувофиқ шу ерга дафн этилганлар.

Даҳмалар Арашонсойнинг чап қирғоғида жойлашган. Даҳмалардан 50 метрча нарида, қоятошлар остидан иссиқ булоқ суви қайнаб чиқади. Унинг ҳарорати 38 даражада.

1970 йили О. М. Ростовцев бу ерда бир қатор археологик ёдгорликлар борлигини аниқлади. Бир пайтлар Арашонсойнинг ўнг қирғоғида қалъа бўлиб, у карвонлар ўтадиган сўқмоқ йўл ёқасида жойлашган ва бу ердан Арашон довони сари йўл назорат қилиб турилган. Қуйида, тахминан Арашонсойнинг ўрта оқимида бир нечта қабристонлар бўлиб, қазиш ишлари ўтказилмаган.

Бу жойларнинг иқлими ҳам ўзига хос, ноёб. Ёз ойларида йилнинг ҳамма фаслларини бошдан кечириш мумкин. Чор-атроф ранго-ранг гулларга бурканган кўкламда ташриф буюрсангиз, қайноқ кўл атрофида борлиқ ёз ҳарорати билан нафас олаётганини кўрасиз. Узункўл билан Тулпорсой оралиғида куз фасли ҳукмрон. Юқорида эса, эриб улгурмайдиган қорлар.

Турли баландликларда бешта ажабтовур кўл бор – Узункўл, Чуқуркўл, Тулпоркўл, Ойнакўл, Етимкўл. Биз уларнинг тўрттасида бўлдик. Етимсойга чиқишнинг иложи бўлмади.

Шу ўринда бир нарсани эслатиб ўтиш жоиз. "Илоқ тарихи" номли ажойиб китоб муаллифи, профессор Исомиддин Ёрматов бу жойлар ҳақида, умуман, табиати, юқори Оҳангароннинг тарихи хусусида ажойиб мақолалар ёзди. Ушбу тадқиқотчининг қаламига мансуб кўплаб китоблар кенг минтақа тарихи ва маданияти ҳақидаги ўқув дарслигига айланди. Ўзи ҳам илоқлик бўлган бу олим бизга тақдим этаётган кашфиётлардан қувонамиз ҳамда ҳайратланамиз.

Халқ орасида Тулпоркўл ҳақида бир ривоят сақланиб қолган. Узоқ ўтмишда бир отлиқ кўл ёнидан ўтиб бораётиб, пича ҳордиқ чиқариб олишни ихтиёр этиб тўхтади. Шу пайт кўлнинг қоқ ўртасида ажойиб бир тулпор пайдо бўлиб, йўловчининг бияси ёнига чиқиб келди. Бирор фурсат ўтиб, у қандай пайдо бўлган бўлса, шундай тез кўлга кириб, кўздан ғойиб бўлди.

Орадан икки йил ўтди. Ҳалиги одам яна кўл бўйида пайдо бўлди. Энди унинг бияси ёнида жуда келишган, шўх ва ўйноқи тойчоқ ҳам бор эди. Кўлнинг ўртаси яна очилиб, ўша тулпор пайдо бўлди ва тойчоқ томон интилиб, уни искади. Кейин ёлларини биянинг ёлларига ишқаб, тойчоқни ўзи билан бирга кўлга олиб кириб кетди.

Шундай қилиб, тулпор ва тойчоқ – ота ва ўғил кўл қаърига сингиб кетишди. Кексалар айтишадики, кўл тубида ойдин йўл бўлиб, у ўзга бир дунёга, хуррамлик ва тўкислик оламига элтади. Кимлардир у оламни жаннат дейишади, кимлардир эса...

Лекин, гап одамзот мудом талпинадиган у афсонавий дунёнинг қандай аталишида эмас. Муҳими – инсонлар қалбида муқим Орзу яшаяпти. Одамлар муқаддас деб атовчи табаррук жойлар ушбу орзуга қанот бахш этиб туради, худди Арашонбобо каби.

Бу жойларда лоақал бир марта бўлган киши ҳам уни энди умрбод эсдан чиқармайди ва мудом уни орзулаб яшайди. Ушбу сатрлар муаллифига бу муқаддас жойда беш марта бўлиш насиб этган. Шунга қарамай, қалб у томонларга тинимсиз интилаверади, юрак талпинаверади. Бу ерда юлдузлар тоғ чўққиларига тегиб туради, кўлларнинг суви ғоят сокин ва биллурдай тиниқ. Йўллари қайрилма, хавфли. Машинада тўрт соатли йўлда на бир туп дарахт, на бир милтираган чироқ кўринади.

Аммо, булар ушбу бепоён кенгликларнинг улуғворлиги ва гўзаллиги олдида ҳеч гап эмас. Бу жойнинг куч-қудрати бир оғизгина сўз – меҳригиё тушунчасида мужассам.

Ватан меҳригиёси – бутун ҳаётимизнинг мазмун-моҳияти, қувончи. У қалбларимизга ҳамиша иликлик бахш этиб, Ватан учун, унинг буюк келажаги учун мудом интилиб ва севиб яшашимизга куч-қувват бағишлаб туради.

Зарифа ЭШМИРЗАЕВА,
халқаро "Олтин мерос" хайрия жамғармаси вилоят бўлими бошқаруви раиси.

XXI аср ва дунё

ПИЁНИСТАЛИК КАСОФАТИ

Чехия ҳукумати метил спиртидан заҳарланиш бошлангани муносабати билан қўшимча эҳтиёткорлик чораларини кўришни эълон қилгани ҳақида хабар тарқатди Associated Press.

Маълумотларга кўра, метил спиртини истеъмол қилганлардан 19 нафари ҳаётдан кўз юмди, 29 киши шифохонага ётқизилди. Вафот этганларнинг 16 нафари Чехия, яна уч киши қўшни Польша ва Словакия фуқаролари.

Полиция алкоголь ичимликлари сотилган жойларга рейд уюштирди. 400 тача текширилган объектдан 70 тасида зарарли ичимлик топилди. Оммавий заҳарланиш айбдорлари сифатида гумон қилинган икки киши ҳибсга олинди. Бири Злин, иккинчиси Гавиржов шаҳридан.

Reuters агентлигининг аниқлик киритишича, Чехия ҳукумати ўткир алкоголли ичимликлар билан савдо қилишни номаълум муддатга тақиқлаб қўйди. Бош вазир Петр Нечас аҳолини тайёрланиши шубҳали бўлган ичимликларни истеъмол қилишдан тийилишга чақирди. Чунки, ҳукумат кишилари нотоза ичимлик қурбонлари ва жабрланганлар кўпайиб кетишидан хавотир олмоқдалар.

Одатда метил спирти ёки метанолдан саноат мақсадларида фойдаланилади. Нархи арзон бўлгани учун айрим лицензиясиз спиртли ичимлик ишлаб чиқарувчилар ундан яширинча фойдаланадилар. Зеро, техник спирт (метанол) ташқи кўриниши ва ҳидидан истеъмол спирти (этанол)дан фарқ қилмайди.

НАРКОКАРТЕЛЬ ЕТАКЧИСИ ҚЎЛГА ТУШДИ

AFP агентлиги тарқатган хабарда ёзилишича, Мексика ҳарбийлари Залива наркокартели етакчиси Хорхе Эдуардо Кастилья Санчесни қўлга олишга муваффақ бўлганини маълум қилди.

Санчес 12 сентябрь куни Тамаулипас штатида, Техас шаҳри билан чегарадан унча узоқ бўлмаган жойда ушланди. У, шунингдек, "Эль Косс" номи билан машҳур бўлиб, аввалги етакчи Антонио Гильен полиция билан отишмада ўлдирилганидан сўнг, яъни 2010 йилдан Залива картелини бошқарди. АҚШда унга нисбатан сиртдан наркотрафика ва пул ўмариш, шунингдек, полиция офицерининг ўлдирилишида иштирок этганлик айбловлари юкланган. Давлат департаменти уни қўлга туширишга ёрдам берувчи ахборот учун беш миллион доллар мукофот белгилаган эди.

Санчеснинг қўлга олиниши Мексика ҳукуматининг 2012 йилнинг сентябрида Залива картели етакчиларига қарши ўтказган учинчи муваффақиятли операцияси бўлди. Бунгача Санчес билан картель етакчилиги лавозими учун курашиб келаётган Марио Карденас Гуйен ҳамда Давид Росалес Гузман ҳибсга олингани маълум қилинганди.

НИГОҲ

ҲАММА ГИЁҲВАНДФУРУШ

Бошқаси билан ишимиз бўлмай, фақат расмий статистика маълумотларини ҳисобга олганимизда ҳам Қирғизистонда гиёҳвандлик моддаларининг бугунги айланишини кўриб, ҳайратдан ёқа ушлашдан ўзга чорамиз йўқ.

Ўтган йили оғуфурушлардан гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш давлат хизмати 34 тоннадан зиёд, ички ишлар органлари 10 тоннадан кўпроқ, Давлат миллий хавфсизлик қўмитаси 287 килограмм, чегара хизмати 8 килограмм кўк ажални тортиб олиб, йўқ қилди. Бу йил ҳам аҳвол шундай давом этаяпти.

Такрор айтаманки, буларнинг ҳаммаси расмий маълумотларда қайд этилгани. Ҳеч шубҳамиз йўқки, давлат амалдорлари турли-туман матбуот конференциялари ва брифингларда келтираётган бу рақамлар ҳақиқий аҳволни акс эттирмайди. Ишончимиз комилки, шов-шув билан ўтказиладиган бундай тадбирлар халқни оммавий тус олган гиёҳвандлик моддалари савдосидан чалғитишга қаратилган. Бундан ташқари, халқаро ҳамжамиятга Қирғизистон ҳукумати гўё гиёҳвандлик моддаларини тарқатувчи шахсларга қарши муросасиз кураш олиб бораётганини намойиш этишдан иборат. Билмадиг-у, ўзга мамлакатларда балки, бундай кўзбўямачиликка ишонишар, аммо Қирғизистонда эмас.

Далилларга мурожаат қилайлик, зеро, улар қайсар бўлиб, фақат ҳақиқатни акс эттиради. Ҳеч кимга, ҳатто, мамлакат ҳукуматига ҳам сир эмаски, Қирғизистондан Россияга наркотрафик йўл Боткент орқали ўтади. Бугунги ҳукмдорлар бу "гиёҳвандлик тешиги" қачон бартараф этилади деган саволдан фақат ваъда бериш билан қутулишяпти. Мана, гиёҳвандлик моддаларини назорат қилиш давлат хизмати раиси Виталий Орозалиев айтдики, Боткентдаги давлат чегарасида "бешта пост ташкил этилиб, одамлар қўйилади". Тўғри, амалдор бу иш қачон амалга оширилишини маълум қилмади.

Ҳа, Боткентнинг Худо хайрини берсин. Аммо, гап фақат Боткентда бўлса, майли эди. Бугун бутун Қирғизистоннинг ўзи улкан наркотрафика ва гиёҳвандлик моддалари дўконига айланиб қолганига нима дейсиз! Ўш вилояти Аравон туманида яшовчи қирқ тўрт ёшли бир эркакни ушлашди. Унинг хонадони тинтув қилинганда, 382 (!) килограмм гиёҳвандлик моддалари топилди. Ички ишлар вазирлиги тезкор ходимлари Чуй вилоятида яшовчи бир кишини бир неча ой давомида кузатдилар. Тезкор-қидирув чора-тадбирлари қўлланиб, гумондор ҳибсга олинди. Унинг уйидан топилган 107 килограмм гиёҳвандлик моддалари олиб қўйилди. Ўтган йили Иссиққўл вилоятида гиёҳвандлик моддалари билан у ёки бу даражада боғлиқ бўлган жиноятчиликлар аниқланди.

Вилоят ички ишлар бошқармаси шу ҳақда хабар қилди. Аммо, мамлакат пойтахти ҳам ортда қолаётгани йўқ. Бишкекда "Субару-Форестер" русумли автомашина эгасининг ҳужжатлари текшириб кўрилганда, биринчидан, у пойтахтнинг Ленин тумани прокуратураси ходими бўлиб чиқди. Иккинчидан, унинг машинаси ва чўнтакларидан гиёҳвандлик моддаларини топилди. Ўша Бишкекда Ички ишлар вазирлиги Академиясининг учинчи курс талабасини ҳам ушлашди. Ички ишлар ходими бўлишга интилаётган бу йигит ўриндошлик асосида гиёҳвандлик моддаларни ташувчи бўлиб ҳам ишлаётган экан. Уни қўлга олишда, ёнидан уч килограмм наша чиқди. Қизиқ, қўлга тушгунича, қанча одамни кўк ажал билан таъминлашга улгурган экан?

Шулар ҳақида ўйлар экансан, прокурорга ҳам, ички ишлар вазирига ҳам ҳеч қандай савол бергинг келмай қолади. Зеро, ушбу далилларнинг ўзиёқ Қирғизистонда ҳукмдорларнинг лоқайдлиги ва кўпинча бевосита ёрдамида ҳамма – кексаю ёш, эркагу аёл, ўсмиру қизлар гиёҳвандлик моддалари савдоси билан шуғулланаяпти. Ҳатто, хизмат манфаати юзасидан бу иллатга қарши курашиши лозим бўлган масъул ходимлар ҳам шундай савдо билан банд. Шундай экан, гиёҳванд моддаларга қарши "кенг кўламда ва аниқ мақсадни кўзлаб" кураш олиб борилаётгани ҳақида жар солиш кимга керак?! Балки, ҳукумат ҳам, парламент ҳам мард бўлиб, гиёҳвандлик моддалари савдоси қонуний меҳнат турига айланганини тан олиб қўя қолганлари маъқулдир. Бу билан улар ушбу жараён аллақачоноқ бутун мамлакатни ўраб-чирмаб олганини қонуний жиҳатдан расмийлаштирган бўлур эдилар.

З. МУЙБИЛЛАЕВ.
Центр Азия.

БОЛАЛАР ҚОТИЛИ ОЛОМОН ҚИЛИНДИ

Associated Press тарқатган хабарда айтилишича, Гватемаланинг шимолидаги вилоятлардан бирида икки нафар мактаб ўқувчисини ўлдирган киши оломон қилинди.

Ҳукумат одамларининг ҳикоя қилишларига қараганда, 35 ёшли Хулио Саквил Альта-Верапас вилояти Сан Хуан Тактик шаҳридаги бошланғич мактабга маст ҳолда кириб, қамиш чопадиган катта пичоқ билан икки ўқувчини сўйиб ўлдирди. Воқеа гувоҳлари қотилни ушлаб, мактабнинг ички ҳовлисига олиб киришди ва устидан бензин қуйиб, ёқиб юборишди. Ашаддий қотил шу тариқа ўлим топди.

Associated Press агентлигининг таъкидлашича, Гватемаланинг олис туманларида оломон усулида суд қилиш ҳамон учраб туради. Зеро, бундай чекка жойларда полициянинг таъсири жуда кучсиз. Ҳуқуқ ҳимоячиларининг маълумотларига қараганда, 2011 йилда тахмин қилинаётган жиноятчини оломон суд қилишга 234 марта уриниш бўлган. Шулардан 40 тасида гумондор жиноятчи оломон қўлида ўлим топган.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

РАССОМ ХАНДАСИ

Утерянный аттестат о среднем образовании за U № 3477253, выданный в 2008 году школой № 171 Мирзо-Улугбекского района г. Ташкента на имя Хасанова Шорофуддина Улугбек углы,
СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

Мирзо Улуғбек тумани ҳокимлиги ҳузуридаги ТСРЎИ томонидан рўйхатдан ўтган якка тартибдаги тадбиркор Иргашев Тохир Рихситиллаевич номига берилган думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Утерянную круглую печать ЧПФ "FARXOD-ABROR XO`JA" Юнусабадского района г. Ташкента (ИНН 202601732),
СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

ЯТТ Ёқубов Мардон Фаррид ўғли номига берилган думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

"ANTALIYA-TEXT" масъулияти чекланган жамияти шу ном билан оилавий корхонага айлантирилади ва унинг барча ҳуқуқ ва мажбуриятларини ўз зиммасига олади.

Яккасарой тумани ТСРЎИ томонидан 2004 йил 6 июлда 000857-11 реестр рақами билан рўйхатга олинган "NURINISO-SAODAT" хусусий корхонаси (ИНН 202600132) фаолиятини тиклашини маълум қилади.

Олмазор тумани ТСРЎИ томонидан 23.06.2011 йилда № 0513256 гувоҳнома рақами билан рўйхатдан ўтган (ИНН 477525576) якка тартибдаги тадбиркор Арипов Хамидулла Хабибуллаевичга тегишли бўлган бир дона думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА
Муассис: Тошкент вилояти ҳокимлиги

Бош муҳаррир Убайдулла АБДУШОҲИДОВ

Манзилимиз: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.
e-mail: th.tp@mail.ru

Телефонлар:
Қабулхона: 233-64-95, 236-55-59, 233-58-85 (факс).
Бўлим муҳаррирлари ва мухбирлар: 233-12-83, 233-48-08.
Шартнома ва эълонлар: 236-55-54.
Ҳисоб-китоб бўлими: 233-54-10.

Тошкент вилояти Матбуот ва ахборот бошқармасида 2011 йил 12 январда 03-001 рақами билан рўйхатга олинган.
Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Навбатчи муҳаррир Жўра САЪДУЛЛАЕВ
Навбатчи Ирода НОРБОЕВА
Саҳифаловчи Тоҳир МАҲМУДХЎЖАЕВ

Ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади. Буюртма Г-942. Адади 7050. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. ISSN 2010-9318.

Ⓣ белгили материаллар – тижорат материаллари. "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи – 205. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 02.20. 12345